

Ikt. sz.: OTB/97-1/2012.

OTB-23/2012. sz. ülés
(OTB-80/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Oktatási, tudományos és kutatási bizottságának**
2012. október 30-án, kedden, 11 óra 38 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 532. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter meghallgatása</i>	5
<i>Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter beszámolója</i>	5
<i>Kérdések, észrevételek, vélemények</i>	12
<i>Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter válaszai a vitában elhangzottakra</i>	22

Napirendi javaslat

1. Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Pokorni Zoltán** (Fidesz), a bizottság elnöke
Dr. Pószán László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Osztolykán Ágnes (LMP), a bizottság alelnöke

Cseresnyés Péter (Fidesz)
Kucsák László (Fidesz)
Pichler Imre László (Fidesz)
Révész Máriusz (Fidesz)
Földi László (KDNP)
Michl József (KDNP)
Dr. Hiller István MSZP)
Dr. Sós Tamás (MSZP)
Dúró Dóra (Jobbik)
Farkas Gergely (Jobbik)
Ferenczi Gábor (Jobbik)
Dr. Kolber István (független)

Helyettesítési megbízást adott

Bodó Sándor (Fidesz) dr. Pószán Lászlónak (Fidesz)
Brájer Éva (Fidesz) Kucsák Lászlónak (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz) Pokorni Zoltánnak (Fidesz)
Dr. Hoppál Péter (Fidesz) Révész Máriusznak (Fidesz)
Pánczél Károly (Fidesz) Cseresnyés Péternek (Fidesz)
Sági István (Fidesz) Michl Józsefnek (KDNP)
Földi László (KDNP) megérkezéséig Pichler Imre Lászlónak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter

Jelenlévők

Dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Odrobina László főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 38 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

POKORNI ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait, Matolcsy miniszter urat és kollégáit. Egy érdemi napirendi pontunk van, valamint az egyebek. Kezdjük a napirend elfogadásával. Ki az, aki egyetért a napirendi pontokkal? Kérem, az most emelje fel a kezét! (Szavazás.) Egyhangúlag elfogadtuk.

Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter meghallgatása

Első napirendi pontunk dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter meghallgatása. Üdvözlöm miniszter urat, szervusz Gyuri!

Egy nemzetgazdasági miniszter számos fontos kérdéssel foglalkozik, és nyilván a képviselők fejében is a szakképzés mellett ott gomolyognak a jövő évi adótörvények, a jövő évi költségvetés, az IMF-tárgyalások és még sok minden egyéb. Én mégis arra kérem őket, illetve a miniszter urat is, téged is, hogy ha lehet, a szakképzésre koncentráljunk, és a tárca egyéb területeit csak másodsorban vegyük elő, vagy egyáltalán ne is vegyük elő, hiszen a bizottság tárgyköre a tárcától a szakképzést érinti. Ennek az átalakítása az, ami foglalkoztat bennünket, illetve az intézményeket, a szakképzésben dolgozókat. Tehát a kérésünk az, hogy a képviselőkhez is, a tárca képviselőihez is, elsősorban miniszter úrhoz is, hogy erre a kérdésre fókuszáljunk a mai délelőtt.

Van még egy udvariassági kérdésem, hogy be tudjuk osztani az időnket, szeretnénk tudni, hogy meddig érsz rá.

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Sok-sok ciklusig rendelkezésre állok. (Derültség.) Elnök úr kezében vagyok, a Nemzetgazdasági Minisztériumban a vezetőtársaim kezében vagyok, a kormányban miniszterelnök úr kezében, itt elnök úr kezében. Tiéd a labda!

ELNÖK: Elvileg fél 12-kor kezdtük, a cél az, hogy egy, negyed kettő körül le tudjuk zárni az ülést, és akkor mindenki folytathatja a napját a további munkájával. Parancsolj, Gyuri, tiéd a szó!

Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter beszámolója

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Igen Tisztelt Alelnök Asszony! Alelnök Úr! Igen tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a lehetőséget. Így fogok tenni, ahogy elnök úr, Zoltán a lelkemre kötötte, tehát csak a legszükségesebb gazdaságpolitikai keretfeltételeket fogom egy kicsit érinteni, de valójában az oktatási rendszerre, ezen belül a szakképzésre szeretnék koncentrálni.

Azzal kell kezdenem, hogy ahogy azt mindannyian tudjuk, 2010 közepén egy új időszámítás, politikai és gazdaságpolitikai időszámítás indult Magyarországon, egy munkaalapú társadalmat szeretnénk felépíteni. Ez azt jelenti, hogy először az uniós 65 százalék körüli szintre, aztán a 75 százalék körüli angolszász, amerikai, egyesült államokbeli szintre, és aztán talán az ázsiai, kínai szintre szeretnénk emelni a foglalkoztatást. Minden erről szól. Ha a foglalkoztatási szintünk rendben lesz, akkor rendben lesz hosszú távon a költségvetésünk, az államadósságunk, a növekedésünk, a beruházási rátánk és az életszínvonalunk.

Ahhoz, hogy egy munkaalapú társadalomra áttérjünk egy erőteljesen inkább újraelosztásra, szociális támogatásra, segélyekre épülő politikai rendszer és gazdaságpolitika

helyett, ahhoz tudásra van szükségünk. Így kerül talán a csizma az asztalra, tehát nincs munka és munkahely tudás nélkül, mondjuk ki: nincs szaktudás, tehát szakképzés, szakiskolai tudás és persze, az egész közoktatási rendszerben megszerzett tudás nélkül.

Ezért a lehető legszorosabb összefüggésben van a gazdaságpolitika, a foglalkoztatáspolitikai, a pénzügypolitika vagy a fejlesztéspolitika, és ezek egy jelentős része került egy tárcához 2010 közepén. *(Megérkezik az ülésre dr. Kolber István.)*

Nem az én dolgom, hogy a kormányzati szerkezetben a bevált vagy nem bevált struktúrákat értékeljem, de azt gondolom, hogy az helyes döntés volt, hogy az egységes gazdaságpolitika egy tárcához került, és ezen belül a foglalkoztatáspolitikai összekötésre került a pénzügyminisztériumi, gazdasági meg egyéb területekkel.

Tisztelt Elnök Úr! Azzal szeretném folytatni, hogy tulajdonképpen két jó hírem is lenne. Az egyik, hogy az európai szakképzési olimpián, a szakmunkások európai olimpiáján hihetetlenül jól szerepeltek a magyar fiatalok, a negyedik legtöbb aranyérmet elhozva - öt aranyérmet szereztünk - a negyedik helyen végeztünk, és 23 ország között pedig az összes érem figyelembevételével a hatodik helyen végeztünk, ami egy nagyon szép visszajelzése annak, hogy a megújuló magyar képzési, ezen belül szakképzési rendszer képes az áttörésre.

Szép hely ez, és azt gondolom, hogy ez is jelzi, hogy az a másik jó hír, miszerint Magyarországon az elmúlt egy évben, két évben, három évben jelentősen nőtt a foglalkoztatás, ez nem véletlen. Emögött van tudás, képzés, van megújult szakképzés, sok minden van.

A másik hír, amit, azt gondolom, ezen a bizottsági ülésen is értékelnünk kellene, mégpedig pozitívan, hogy ma Magyarországon 80 ezerrel többen dolgoznak, mint egy éve, 120 ezerrel többen, mint 2 éve és 160 ezerrel többen, mint a kormányváltáskor. Ez egy nagyon-nagyon jelentős fordulat, ezzel a 15-64 év közötti korosztályban 58 százalékra ment fel a foglalkoztatási ráta. Itt kanyarodnék vissza ahhoz, hogy az új magyar politika, a 2010 utáni magyar gazdaság sikere döntő módon ahhoz kötődik, hogy sikerül-e folyamatosan emelni a foglalkoztatási rátánkat. Ez nemcsak közmunkaprogramokban történő munkahelybővítést jelent, hiszen az üzleti szektorban is nagyon sok a megszűnő munka - óriási átalakulások vannak a világban, ezen belül az európai befektetői csoportokban -, és azokat, azok jelentős részét is tudtuk új munkavállalókkal pótolni. Ez tehát nagyon nagy siker. A 80 ezerrel, a 120 ezerrel, a 160 ezerrel több munkahely Magyarországon - ezek legális munkahelyek - egy nagyon-nagyon fontos visszajelzés, hogy Magyarország jó úton jár, jó irányba indult el, ütemesen folytatjuk a strukturális szerkezeti átalakulásokat, és nem csupán a pénzügyi rendszert sikerült rendbe tennünk - hiszen gondoljuk el, hány ország van 3 százalék alatti költségvetési deficittel ma Európában, néhány, és hány országnak sikerült közben csökkentenie az államadóságát, kettőnek-háromnak-négynek -, hanem még közben, miközben a növekedési és a beruházási fordulatra még megítélésem szerint a jövő évben várni kell, tehát a jövő évben valósul az meg, még közben is sikerült a foglalkoztatást növelnünk és a munkanélküliséget csökkentenünk. Ez egy nagyon jelentős eredmény, és mögötte bizonyosan ott van a tudás intézményrendszerének, ezen belül a szakképzésnek a folyamatos megújulási képessége.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Engedjék meg, hogy azzal folytassam, hogy a magyar gazdaságpolitikán belül talán a foglalkoztatáspolitikai - összekötődve egyébként az adórendszerrel, illetve a költségvetési, államháztartási intézményrendszerrel - újul meg a leggyorsabban és a legalaposabban. A bizottság tagjai nagyon részletes ismeretekkel rendelkeznek arról, hogy hogyan újul meg a magyar foglalkoztatáspolitikai teljes eszközrendszere és intézményrendszere, valamint forrásszerkezete. Engedjék meg, hogy elmondjak néhány olyan dolgot, ami most már fókuszáltan a szakképzés rendszeréhez tartozik, mert végül is amikor azt mondjuk, hogy munkaalapú társadalmat és gazdaságot építünk, akkor azt is mondjuk, hogy reálgazdaság-alapú társadalmat és gazdaságot építünk,

amivel azt mondjuk, hogy termelő gazdaságot építünk, ami azt mondja, hogy termeléshez szükséges tudásalapú gazdaságot építünk, annak pedig a kulcsa mégiscsak a szakképzés. Rendkívül fontosnak tartom a felsőoktatás átalakulását - erről, ha megengedi, tisztelt elnök úr, mondanék majd egy-két mondatot -, de az új, munkaalapú, reálgazdaság-alapú, termelésalapú és iparalapú gazdaságpolitikának az igazi gerince a szakképzés. Ha a szakképzést jól műveljük, akkor az osztrák, német iparalapú gazdaságpolitikát is jól tudjuk művelni. Ha azt nem tudnánk jól művelni - de szerencsére jó irányokba, ütemesen lépünk -, akkor elveszítenénk ezt a lehetőséget, és az angolszász országoknak az ipar nélküli, ipart leépítő gazdaságpolitikai útjára lépnénk, amiről mostanra kiderül, hogy zsákutca.

Tisztelt Elnök Úr! Néhány elemét szeretném megemlíteni annak az óriási és gyors átalakítási folyamatnak, amely a szakképzési rendszert érinti. Két új, a szakképzést érintő törvényünk lépett életbe a törvények cikkelyeinek a folyamatos hatálybalépése mellett. Ez azt jelenti, hogy egy folyamatos, nem egyszeri, új világot teremtő, hanem az új világot folyamatosan felépítő politikát folytatunk a foglalkoztatáspolitikában. Ahogy azt a bizottság tagjai bizonyára látták és elemezték, 2012. július 6-án megjelent az új országos képzési jegyzék. Ez egy nagyon jelentős újítás, a korábbi országos képzési jegyzékhez képest feleannyi képzési formát tartalmaz, már összhangban van az osztrák, német rendszerrel. Korábban nagyon sok olyan apró képzési téma, terület is volt az országos képzési jegyzékben, amelyre valójában a gazdaságnak nem volt szüksége.

Tehát ha az egész szakképzési átalakítást a gazdaság felől nézem - márpedig nem nagyon nézhetem máshonnan, nemzetgazdasági miniszterként pedig kötelező onnan nézmem, hogy tehát mire van szüksége a gazdaságnak és mire nincs -, akkor minden egyes lépést abból a szempontból kell értékelnünk, hogy előrevisz vagy sem a gazdaságnak megfelelő képzési szerkezet felé. Ez előrevisz, hiszen a koncentrált, most már valóban az igényekre koncentrált képzést nyújtja majd a szakképzési rendszer.

A Nemzetgazdasági Minisztériumon belül 77 képzési terület maradt, erre a 77 területre kiadtuk a szakmai követelménymodulokat ez év júliusában, és a követelménymodulokról kormányrendelet rendelkezik.

Ugyancsak megjelent a vizsgakövetelményekre vonatkozó szakmai előírási rendszer, ami szintén ennek a fokozatos, de elég gyors megújulási folyamatnak a része. Letölthetők a Szakképzési és Felnőttképzési Igazgatóság honlapjáról a szakképzési tantervi ajánlások, ezek is elkészültek, ezek is megvannak.

A decentralizált pályázatok keretében kiadtuk a szakképzési célú támogatások szabályairól szóló részletes utasítást. Tehát van lehetőség a decentralizált pályázati rendszerhez való hozzáférésre is. Végül persze részt veszünk a köznevelési rendszer átalakításában, ezt a munkát egy másik tárca irányítja, de az NGM ebben jelentős mértékben részt vesz.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Azt tervezzük, hogy mind a szakképzési törvényt, mind a szakképzési hozzájárulásról szóló törvényt néhány elemében javasoljuk majd módosítani a tisztelt Háznak. Ezek olyan elemek, amelyek javítják, továbbviszik a korábbi áttöréseket. Alapvetően a nagy termelő, beruházó cégek kérésére teremtjük meg a cégeken belüli képzés javított feltételeit. Ennek a két törvénynek a javasolt módosítási csomagja 2012 őszen várható.

Ahogy ezt a bizottság tagjai tudják, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz kerülnek át a köznevelési intézmények. Itt is egy folyamatosság érvényesül azonban a szakképzési intézmények esetében, mert az európai uniós forrásokat természetesen szeretnénk megőrizni és kezelni a régi, úgynevezett tisztk-keretben. Tehát 2017-ig kerül át folyamatosan az intézményfenntartó szervezethez a tisztk-rendszer.

Természetesen ezeket úgy kell végrehajtani a Nemzetgazdasági Minisztérium véleménye szerint, és ezt mi érvényesítjük a kormányzati működésben is, hogy a

szakképzésre használt vagyon továbbra is a szakképzésre kerüljön felhasználásra. Tehát ami a szakképzésben korábbi vagyon volt, az 2017-ig és utána is maradjon a szakképzésben, mint infrastrukturális háttér.

Világosabb és átláthatóbb szabályrendszer alakult ki az új szakképzési törvényben. Azt gondoljuk, hogy az új szakképzési törvény, illetőleg a szakképzési hozzájárulás új rendszere takarékosabb, ugyanakkor minden forrást biztosít a megfelelő szakképzés elvégzéséhez, centralizál, egyszerűsít és világosabb az egész rendszer. Minden visszajelzés, amit az üzleti szektorból kapunk, például a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarán keresztül, az ezt visszaigazolja. Örülnek annak, hogy világosabb, egyszerűbb és hatékonyabb lett a szakképzés rendszere.

További változás, a szakközépiskolai rendszer átalakításán és fejlesztésén belül egy további változás, hogy a 12. évfolyamot követően minden tanuló kötelező szakmai érettségi vizsgát tesz majd a jövőben. Ez egy fontos változás. Azt gondoljuk, hogy az átjárhatóság a különböző oktatási formák között és a vertikális, időben egymásra épülő képzési formák a lényegét tekintik az új képzési vagy szakképzési rendszernek. Nagyon fontos tehát, hogy minden tanuló kötelező szakmai érettségi vizsgát tegyen, aki a szakközépiskolából lép ki.

Megerősítjük és kifejezetten kedvezőbbé tesszük a tanulószereződés rendszerét. Itt részben az adminisztrációt csökkentjük, jelentős egyszerűsítések történtek, részben szakmánként gyakorlati normatívákat vezettünk be, és jelentősen növeltük az egyes szakmáknál a lehívható források részarányát is, 20-25 százalékkal nőtt a tanulószereződésekben az egyes szakmánként igénybe vehető normatív forrás.

A 9. évfolyamtól – ez már 2012. szeptember 1-jétől érvényes – köthető tanulószereződés, és azt gondoljuk, hogy ez a tanulószereződési rendszer, ennek a megerősítése és kibővítése jelentős mértékben lép majd a gyakorlati képzés felé. Tehát a tanuló ott tanul majd jelentős mértékben, ahol látja, hogy milyen munkát végeznek, és ez egy jelentős előrelépés.

Megerősítettük a tanulói jogokat és tanulói garanciákat, mert mindennek, minden érdemnek két oldala van, egyfelől erősebb a gyakorlati motiváció, másfelől viszont erősebbek a tanulói jogok és garanciák is. Ezzel valójában erősítettük a tanulási utak átjárhatóságát.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az általános iskolai rendszer is átalakulóban van, hiányosságokat örököltünk, mégpedig jelentős hiányosságokat, az ország területét érintő jelentős egyenlőtlenségekkel. Ezeket a Híd-programok hidalják át, tehát a Híd-programok lesznek azok a rész-szakképesítést lehetővé tevő programok, amelyek az általános iskolákból jelentős mértékben területi alapon örökölt egyenlőtlenségeket kiegyenlítik. Ezt is majd a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fogja össze, azokat az iskolákat, amelyek ezekben a Híd-programokban részt vesznek, azokat majd a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ jelöli ki.

Változás, hogy az érettségivel nem rendelkező felnőttek számára könnyítjük a hiányzó végzettség megszerzését, és akár két év alatt is érettségi vizsgát tehetnek majd azok a fiatal felnőttek vagy felnőttek, akik nem rendelkeznek érettségivel.

Ez szintén ugyanaz a folyamat, hogy meghosszabbítjuk a képzést, a tanulást, az élethosszig való tanulást, és lehetővé tesszük, hogy aki egy korábbi szakaszban nem halmozott fel tudást, a következő szakaszban felhalmozhassa.

Igen-igen széttagolt volt, és még ma is széttagolt a szakképzési intézményrendszer. Nagyon sokfajta, részben párhuzamos feladatokat végző elemei és szereplői voltak ennek a rendszernek. 2017-ig azonban ez egy átlátható, világos, egységes rendszerré alakul át. Itt a holland modellt vettük figyelembe, vettük alapul, és az intézményrendszer átszervezését összehangoltuk az európai uniós források lehívásával. Tehát nem egyszerre lépjük ezt meg, hanem az európai uniós források kifizetésével, úgy számítjuk, hogy 2017-ig folyamatosan egységesítjük az intézményrendszert.

Azt is rögzítettük, és azt gondolom, hogy ez is egy nagyon fontos sajátossága az új rendszernek, hogy az új törvényben rögzítettük, hogy minden magyar állampolgárnak ingyenesen jár az első OKJ-s képzés. Ingyenesen jár, és azt gondolom, hogy ezt egyre többen fogják igénybe venni, miután a közoktatási rendszer közben átalakul.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon fontosnak tartom, hogy amellett, hogy a felére csökkent – helyesen – az OKJ-s szakképesítési területek száma, amellett beszámításra kerülnek a képzések az érettségi utáni továbbtanulás során kreditrendszeren keresztül. Tehát továbbvihetik a tudást, a képzést, a megszerzett kreditpontokat, ha a felsőoktatás körébe lépnek az érettségi után a fiatalok.

Ha megengedik a bizottság tagjai, akkor a különböző kormányrendeletek, miniszteri rendeletet tartalmának az ismertetésétől eltekintenek, inkább rátérnék arra, hogy amellett, hogy valójában teljes mértékben megújul a szakképzés intézményrendszere, tartalma, tartalmi rendszere és finanszírozása, tehát mind a három teljes mértékben megújul, mégpedig egy hosszabb időtáv alatt, végül is 2017-ig a tisztek esetében, de ütemesen lépünk előre, amellett újjáalakítottuk a foglalkoztatáspolitikán belül a szakképzéssel foglalkozó intézményi testületeket, azokra is igaz volt, hogy minden szét volt aprózódva, azokra is igaz volt, hogy rendkívül... kicsit fel volt duzzasztva, és nagyon sok párhuzamosság volt benne. Felkértük és újjászerveztük a megyei fejlesztési és képzési bizottságokat, amelyeknek az a feladata, hogy a szakmaszerkezeti döntéseket előkészítsék, sok esetben meghozzák, javaslatot tegyenek a hiány-szakképesítések tartalmára, illetőleg körére; a gazdasági kamara, tehát a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara koordinálja ezeket a bizottságokat; és az is változás, hogy megyénként a korábbi igen számos létszám helyett 7 tagból állnak ezek a bizottságok. Megújult a szakképzési és felnőttképzési politikai intézményrendszer háttérszervezete is, erre is érvényes az egységesítés, erre is érvényes a karcsúsítás és a hatékony működés felé történő előrelépés. Fontosnak tartom, hogy megalakult a Nemzeti Munkaügyi Hivatal - egy sor más, három korábbi hivatalból alakult ez meg -, amely most végre egy egységes szervként működik, és igen jelentős elemző munkát, döntés-előkészítő munkát végez a Nemzetgazdasági Minisztérium, illetőleg a kormány számára. Kevesebb forrásból hatékonyabban működik a Nemzeti Munkaügyi Hivatal révén a foglalkoztatáspolitikai állami vagy kormányzati intézményrendszere.

Fontosnak bizonyul majd a jövőben, a jövőből visszanézve az a döntés is, hogy hatékonyabbá tesszük a pályaaorientációt és a pályakövetést. Végül is minél hamarabb rájön valaki, hogy mire alkalmas, meg hogy mit szeretne az életben, annál jobban jár mindenki, és minél később jön erre rá, mert nem hívják fel a figyelmét arra, hogy hányfajta szakma van, hol vannak hiányszakmák, az országban területileg milyen lehetőségek vannak, milyen életpályamodellek vannak felfelé, érettségi után hogyan lehet továbbmenni a kreditpontokkal, annál többet veszítünk időben is, egyébként pénzben is és energiában is. Ezért nagyon fontos, hogy megyénként 10-10 szakmára olyan ösztöndíjrendszert alakítottunk ki, amely a fiatalok piacképes szakmaválasztását orientálja. Tehát megyénként a megfelelő döntés-előkészítő bizottságok, szakmai szervezetek 10-10 szakmát választottak ki, amelyek abban az adott megyében hiányszakmák; lehet, hogy más megyében nem, lehet, hogy Kelet-Magyarországon hiányszakma, Nyugat-Magyarországon nem, vagy fordítva, de mégiscsak abban a megyében kerül sor a képzésre, ott tehát a pályaaorientáció korai szakaszában felhívják a fiatalok figyelmét arra, megyénként tehát 10-10 szakma esetében, hogy ott ösztöndíjprogramba léphetnek be, és a szakiskolai tanulmányt ösztöndíjjal ismeri el az állam.

2013 végétől kerül bevezetésre egy egységes pályaaorientációs, pályakövetési rendszer, amely azt jelenti majd, hogy egy fiatalnak, egy tanulónak az adott életszakaszában legalább egyszer felhívják a figyelmét a lehetőségeire és az adottságokra, tehát a fiatal életének a tanulási szakaszában legalább egyszer egy olyan pályaaorientációs szolgáltatásban részesül, amiből ő pontosan tudja, hogy ott, ahol tanul, dolgozik vagy él, vagy az országban, vagy ma a

világban mi a foglalkoztatás iránya, ő miben lehet jó, és miben nem. Ez a pályakövetési rendszer egyébként visszajelzésekre is alapul, tehát a visszajelzések alapján mind a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, mind pedig a Nemzetgazdasági Minisztérium a 77 szakmában - hiszen a többi szakma esetében döntő többségében az MKIK végzi az irányítást -, mind pedig az EMMI esetében változtatni fogunk a képzések tartalmán is meg az arányán is, hiszen hogyha egy szakmára 10 évig senki nem jelentkezik, akkor lehet, hogy a következő 10 évben nagy szükség lesz rá, de nem nagyon valószínű. Úgyhogy ez egy visszajelzési rendszerként is működik majd.

Változott a szakképzési hozzájárulás rendszere, mégpedig jelentősen; egyszerűsödött a hozzájárulás teljesítése és bevallása, havonta és automatikusan megkapják a gyakorlati képzést végző vállalatok a hozzájárulást, tehát a költségeik fedezetét, ez is újdonság, illetőleg elvileg régen is így volt, gyakorlatilag nem feltétlenül. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által egységesen kezelt rendszer alkalmat adott azonban arra is, hogy a jogosulatlan elszámolásokat kiszűrjük. Fontos, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Alapba befolyó teljes összeg kizárólag szak- és felnőttképzési célokat szolgálhasson, a teljes összeg, tehát abból nem lehet más, mondjuk költségvetési kiadások fedezetére pénzt elvonni. Az új rendszer működtetése nem igényel többletforrásokat, és a hozzájárulás beszedése hatékonyabbá vált, mint a korábbi rendszerben volt, például szeptember végéig a teljes tervezhető összeg 115 százaléka befolyt már.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Végezetül engedjék meg, hogy még három területen csak érintsem a Nemzetgazdasági Minisztérium területtel kapcsolatos gondolkodását, illetőleg a minisztérium keretében folyó munkát. Az egyik a felnőttképzés. A foglalkoztatáspolitikai teljes átalakítása lépésről lépésre halad előre. A legnagyobb lépéssorozat, a legnagyobb horderejű, mélységében is a legerősebb lépéssorozat a szakképzés területén történik. Ősszel azonban először a kormány, majd az Országgyűlés elé terjesztjük a felnőttképzés megújítását célzó új jogszabályi, törvényi szabályozásra vonatkozó javaslatunkat, illetőleg a felnőttképzés intézményrendszerének a megújítására vonatkozó javaslatunkat. Ez értelemszerűen egy következő nagy fordulat kell hogy legyen például a nyelvtanulás területén, ahol több mint rosszul állunk, bár most több mint százezren kapnak nyelvi, idegen nyelvi képzést egy uniós program következtében, és további uniós programokat kapcsolunk be a nyelvi, idegen nyelvi képzés területére, egy további 88 milliárd forintos forrást a jövő évtől. A nyelvi képzés a felnőttképzésen belül, azt gondolom, az egyik legfontosabb terület kell hogy legyen. Ennek a megújítására is javaslatot fogalmazunk meg.

A másik terület, amit érinteni szeretnék még röviden, az, hogy az Új Széchenyi-terv programjaiból azoknak a programoknak a keretében, amelyek a foglalkoztatáspolitikai megújulásához kötődnek és új tudást adnak, több mint félmillió fiatal és általában magyar állampolgár vett részt, tehát az uniós programok egyre jelentősebb részét tudjuk képzésre, szakképzésre és képzési programokra fordítani.

Ez 3120 projektet jelent, és nagyjából 280 milliárd forintnyi uniós pénz felhasználását hozta a képzési területen. Ezt nagyon jelentős forrásnak tartom. Ezen belül természetesen sokfajta program van, amelyeket én most nem ismertetnék.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Végezetül szeretnék csak nagyon röviden kitérni arra is, hogy az egész képzési rendszer, oktatási rendszer megújulási folyamatban a Nemzetgazdasági Minisztérium nem csupán a hozzá tartozó, alapvetően a szakképzés körébe tartozó és a foglalkoztatáspolitikai és annak intézményrendszerének működtetési körébe tartozó kérdésekről nyilvánít véleményt, hanem a felsőoktatás átszervezéséről is. Ez van a vertikum végén, a bölcsődével, óvodával kezdődik, és a végén a felsőoktatás van.

A vertikum minden szakaszában teljes megújulást kell végrehajtanunk. Nagyon erőteljes megújulást hajtunk végre a szakképzés területén, középen, tulajdonképpen ezt kell

mondanom. Ugyanez szükséges lefelé, az általános iskolák, és ugyanez szükséges a felsőoktatás területén.

A felsőoktatás területén a kormánynak van egy világos döntése, ez pedig az, hogy a magyar felsőoktatási rendszer az elmúlt több mint két évtizedben sikerrel hajtott végre egy mennyiségi ugrást. Ha meggondoljuk, hogy 1990-ben az adott nemzedék 8 százaléka iratkozhatott be felsőoktatási intézménybe, ma pedig ez háromszor, négyszer, ötször, attól függ, hogy milyen felsőoktatási formákat veszek ide be. Ez egy nagyon nagy mennyiségi ugrás, nagyon nagy mennyiségi áttörés.

Személyesen azt gondolom, hogy ezt a mennyiségi áttörést folytatnunk kell, azonban a lényeg mégiscsak az lenne, hogy aki a felsőoktatási rendszerbe belép, az úgy lépjen abból ki, hogy a nemzet számára, Magyarország számára és saját maga számára versenyképes tudással rendelkezik.

A mai magyar felsőoktatási rendszer ezt nem teljes mértékben biztosítja. Ha megnézzük a fiatalok munkanélküliségi rátáját, ha megnézzük azt, hogy milyen szakmák vagy képesítések esetén nincs piaci ajánlat, akkor világossá válik, hogy nagyon jelentősen meg kell erősíteni a felsőoktatási rendszernek a reál, természettudományos és informatikai területeit. Ezért döntött úgy a kormány a Nemzetgazdasági Minisztérium javaslatára, hogy most először 50 százalékkal, majd 3 éven belül 100 százalékkal emeljük a természettudományos, műszaki és informatikai mérnökképzésben részesülők számát.

Ez a mintegy 50 százalékos emelés megvalósulóban van, a fiatalok továbbtanulási pályázatait, jelentkezéseit alapján erre nem csupán a gazdaságnak van igénye, hanem a fiatal társadalomnak is. Tudják, hogy az iparban, a termelésben, a reálgazdaságban van a munka a jövőben, és nem a tőzsdén vagy a bankrendszerben.

Aki bért, keresetet, jólétet szeretne a következő 5-10-20 évben Magyarországon, kevésbé a média, kevésbé a kommunikációs rendszer, kevésbé a bankrendszer, kevésbé a tőzsde és más, korábban egyértelműen a legsikeresebb területek közé sorolt képzési intézmények felé veszik az irányt, hanem a reálgazdaság felé, a termelés felé, a mérnökképzés felé, az informatika felé, a természettudományos kutatás, fejlesztés felé, és ez nagyon jó. Magyarország a következő 20 évben elsősorban nem a bankrendszerből vagy más, nagyon fontos területekből fog megélni, hanem a reálgazdaságból. Ezért a magam részéről egyértelműen pozitívnak tartom azt a fordulatot, hogy a felsőoktatási rendszer útban van a reálképzés, a természettudományos, a műszaki és az informatikai mérnökképzés felértékelése felé. Ebben döbbenetes lemaradásban vagyunk jelenleg. Lengyelországban a felsőoktatási diplomával rendelkezőknek 27 százaléka kapott olyan diplomát, és jelenleg is kap olyan diplomát, ami a műszaki, természettudományos – ez egy egészséges arány Lengyelországban – és informatikai területet jelenti, Magyarországon pedig nem éri el a 14 százalékot. Ez elfogadhatatlan. 5-10-15 éven belül szeretnénk elérni a mai lengyelországi arányt, ez egy iparra, reálgazdaságra, termelésre, termelő szolgáltatásokra, kutatásfejlesztésre, a valódi életre épülő felsőoktatási rendszert jelenti majd.

Megítélésem szerint ez egy jó irány, és minden forrást a kormány biztosít ma is és a jövőben ennek az iránynak a követésére.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök Asszony! Alelnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ez lenne a bevezetőm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem tudom, hogy dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár úr vagy Odrobina László főosztályvezető úr most vagy majd később, esetleg a kérdéseknél kér szót. *(Dr. Kardkovács Kolos: Majd ha lesz kérdés.)* Majd a kérdések esetén, jó.

Képviselő Hölgyek és Urak! Tessék parancsolni! Cseresnyés Péter, utána Sós Tamás!

Kérdések, észrevételek, vélemények

CSERESNYÉS PÉTER (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr, Államtitkár Urak! Próbálok lényegre törően és röviden kérdezni.

Szóba került a bevezetőben a tiszkek helyzete vagy a tiszkek jövője, és ha jól értettem, akkor a tiszkek 2017-ig működnek és majd 2017-től a Klebelsberg Intézet irányítása, vezénylete alatt fognak a továbbiakban működni, talán továbbra is mint a szakképzést szervező, félig-meddig a nagyobb településeken integráló szervezet.

Vizsont a tiszkeknek a történetében voltak nehéz pillanatok, egyrészt azért, mert amikor megalakultak vagy elkezdték a megalakításukat, talán a 2004-2005-ös időszakban, akkor talán át sem gondolták, hogy pontosan hogyan kellene ezt a szervezetet működtetni. Jött egy következő hullám 2006-2007-ben, amikor már az intézményeket az önkormányzatok többféleképpen alakíthatták meg, úgy is meg lehetett csinálni, hogy csak önkormányzati fenntartásban működtek, vagy éppen gazdasági társaság bevonásával, gazdasági társaságokat alakíthattak.

Jött a következő probléma, hogy hogyan történik a finanszírozás, hiszen a szakképzési hozzájárulásnak csak egy bizonyos részét lehetett a működtetésre felhasználni. Ez azt jelenti, hogy akik ilyen vegyes működtetési formát, társulást hoztak létre, azok lehet, hogy belenyúltak év végén a zsebükbe, hogy a működési hiányokat kipótolják, legyen az önkormányzat, vagy éppen egy gazdasági társaság, mint tulajdonos.

Hála istennek, aztán születtek olyan törvények, amelyek a működésre több pénzt engedtek felhasználni a szakképzési hozzájárulásból, viszont azzal, hogy átalakul a szakképzés rendszere és az iskoláknak, és ezen belül a szakképzésnek a rendszere is, újabb problémák vetődnek fel, jönnek elő, és ezt szeretném megkérdezni, hogy a minisztériumban erre gondoltak-e, vagy ha már gondolkodtak rajta, tudnak-e valamit mondani, hogy mi a megoldás. Ugyanis ha a továbbiakban így működik a tiszka, ahogy működik, mert kell működnie, hiszen öt évig tudomásom szerint fenn kell tartani magát az intézményt európai uniós források okán is, ebben az esetben az államnak be kell lépnie az önkormányzatok helyére. Ez viszont azt jelenti a tiszka mostani működése kapcsán, hogy valószínűleg azt az eljárást, azt a formát nem tudják vállalni, mint amit az általános iskolák és a középiskolák átadása során, ez az ingatlan marad az önkormányzatoké, az oktatással kapcsolatos tevékenység viszont az állami feladatok közé sorolandó, mert itt a működést is, mindent tulajdonképpen a tiszkek által megkapott normatívák és a szakképzési hozzájárulások jelentették. Tehát nekünk, mármint önkormányzatoknak igazán csak akkor jutott szerep, ha bele kellett nyúlni a zsebünkbe, és mondjuk ki kellett pótolni a hiányzó működési költségeket, és finanszírozni kellett a tiszket.

Én azt szeretném megkérdezni, hogy az átalakulás során ebben a kérdésben van-e valamiféle megoldás? Egyáltalán az önkormányzatoknak, akiknek egyébként a területén létesültek és az önrész fizetésével létesültek ezek az ingatlanok, intézmények, azoknak milyen szerepe lesz a továbbiakban a tiszka működtetésében, vagy egyáltalán a működésben valamiféle működési költséggel, működési hozzájárulással, ha már egyszer a gazdasági társaságban egyébként az önkormányzat benn van, hozzá kell-e járulni, vagy pedig az állam kvázi kivásárolja az önkormányzatokat ebből a gazdasági társaságból? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Sós Tamás kért szót, utána Kucsák László, majd Révész Máriausz következik, ha még itt van. Aztán Osztolykán Ágnes, majd Ferenczi Gáboré következik. Parancsolj, Tamás!

DR. SÓS TAMÁS (MSZP): Köszönöm szépen. Miniszter úr, egyrészt személy szerint is köszönöm szépen a tájékoztatást. Ön arról szólt, hogy milyen sikerek vannak. Én nem tudom megállni, és az iránt érdeklődnék, hogy ha mondjuk néhány percben elmondaná, mi az,

amit másképp csinálna, ha most kezdené, és mi az, amiről úgy gondolja, hogy korigálni kellene, hisz, ha jól figyeltem, most harmadszor fognak módosítani, és két törvényről beszélek a szakképzés kapcsán, egyrészt a szakképzési hozzájárulásról, akkor az már hat, és akkor még nem beszéltem a felnőttképzésről. Ha erről szólna, megköszönném.

Azt sem tudom megállni, hogy jelezzem: ellentmondásokba került, miniszter úr, mert ön többször hivatkozik Széchenyire, de ő azt mondta, hogy egy nemzet ereje a kiművelt emberfők sokaságában rejlik. Azt máig nem értem - itt több vitát lefolytattunk -, hogy miért jó az, hogy ha alacsonyan képzett emberek tömege lepi el a munkaerőpiacot. Én úgy érzem, hogy kommunikációs szempontból ők be vannak csapva, és gyakorlatilag évek fognak eltelni, majd rájönnek, hogy ezzel a képesítéssel sokra nem mennek, mert nem lesz meg nekik az alapjuk - ön Hídprogramról beszél, de ön is tudja, hogy az egy pótcselekvés ebben a szituációban -, ebből adódóan az újabb szakma megszerzése gond, ráadásul papíron igaz, hogy két év múlva érettségit szerezhethet, de ez szinte lehetetlen, külön tanárral és külön képzéssel igen, de így önmagában ezt a rendszer nem tudja biztosítani. A kérdéseim tehát alapvetően a szakképzésre vonatkoznak, ez az első kör. Hogyha ezekről szólna!

Vagy, miniszter úr, mit szól ahhoz, bár kiemelte a kamarát, hogy a cégek csökkenő arányban vesznek részt a szakképzésben? Ez év elején mondjuk volt 2 százalék, most megüünk lefelé. És akkor mi van a 98 százalékkal? Én értem azt, hogy ön sikertörténetként éli meg ezt a dolgot, de ott van az a 98 százalék, amely erről véleményt mondott, és gyakorlatilag a cégek szavaztak erről. Gondolom, a helyettes államtitkár úr is meg tudja ezt erősíteni, mert a statisztikák ezt mutatják.

Ezen túlmenően, bár nem akarok részletekbe menni, de azért néhány dolgot hadd emeljek még ki! Szerintem még mindig hiányzik a rendszerből körülbelül 6-8 milliárd, mert év elején a szakmacsoportok szerint önök elvették mondjuk a felét a szakképzési hozzájárulás kapcsán. Ön csak az egyik feléről szólt, a másik feléről nem szólt. A pénzbehajtásról szólt, idén 51 milliárd forint ez az összeg a költségvetésben, ön azt mondta, hogy már szeptemberbe 115 százalékon álltunk, tehát, gondolom, akkor meghaladta az 51 milliárdot a behajtott összeg, mert adók formájában működik. De engem az érdekel, hogy a másik oldalon ennek a felhasználásra hogyan történik meg. 440 ezer forint/fő/tanulóra ment le ez az összeg, majd azt mondták, hogy rendelkezésekben leszábrályozták, hogy különböző szorzókkal korigáltak szakmánként. De a tortát nem bővítették, és ez az összeg gyakorlatilag még mindig hiányzik. Azt mondják, hogy a gyakorlati képzést preferálják, közben pedig jelentős pénzt vontak ki a rendszerből. Én tehát úgy gondolom, itt is van egy ellentmondás.

A hiányszakmák kapcsán szeretném felvetni a miniszter úrnak, ez több cikluson átívelő probléma, tehát ez korábbi probléma is. Gondolkodtak-e azon, hogy a hiányszakma fogalmát kellene meghatározni, mert ebben a rendszerben ez nem egy korszerű meghatározás. Meg lehet határozni központilag megyénként, évenként a szakmákat, de ez nem fog eredményre vezetni, míg nem fogják tisztázni a fogalmat, hogy mit is jelent a hiányszakma. Mert például odamegyek egy munkáltatóhoz, és ő azt mondja: kérem, én nem tudok szakmunkást alkalmazni, mert én csak a minimálbért adom oda. De akkor felteszem a kérdést: mi lenne akkor, ha azt mondanánk, hogy a minimálbér kétszerese, és ha akkor sem megy, az a hiányszakma? Csak mondtam egy rendezőelvet. Érdemesnek tartanám ezt végiggondolni.

Nem szólt a miniszter úr arról, hogy az uniós projektek, a tananyagfejlesztések leálltak, ráadásul többéves európai uniós kötelezettségeink vannak - én úgy gondolom, hogy ezt a minisztériumnak érdemes lesz végiggondolnia -, tehát az NSZFI-ben végzett munkát gyakorlatilag sutba vetették.

Akkor még a hiányszakmánál mondja, hogy melyek azok a szakmák, amelyeket preferálnak. Én érdeklődöm, hogy mi a garancia. Mert azt mondjuk, ha most, a pályaválasztás során odamegy majd egy illető, hogy valamilyen szakmát szeretne tanulni, de azt ő tanulhatja, hanem menjen egy másikra, mondjuk menjen kőművesnek. Rendben van, elvégzi. Na de

akkor ki garantálja neki, ki adja a garanciát, hogy neki azon a területen lesz állása? Ráadásul itt emberi jogokról is szó van. Úgy gondolom, ezt a kérdést is végig kellene gondolni.

Zárom. A felnőttképzés kapcsán nagyon sokak nevében vetem fel, talán a kollégái is tudnak ebben segíteni, mert tudom, hogy a minisztérium többször tárgyalt a felnőttképző cégekkel, a másik minisztérium bevonásával is. Itt egy ellentmondást látok. Az új OKJ kapcsán 640 szakmai kimenet van, valóban, ahogy a miniszter úr mondta, 79 SZVK, szakmai vizsgakövetelmény jelent meg, az önkéntes tárcájánál 77, a humánerőforrás-területen kettő. De mi van a többivel? Mert a többi hiányzik. Így hogy lehet tervezni azt, hogy január 1-jétől a felnőttképzésnél gyakorlatilag be kell vezetni az új rendszert. Azt vetem fel, és sokak nevében kérem a tárcát, gondolják végig, hogy ezt el kell halasztani gyakorlatilag 2013 szeptemberéig, mert ha ezt nem teszik meg, maga a felnőttképzési rendszer fog összeomlani Magyarországon.

Köszönöm.

ELNÖK: Kucsák László kért szót, utána Révész Máriusz következik.

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelettel köszöntök mindenkit! Tisztelt Miniszter Úr! Jóllehet Pokorni elnök úr alapvetően a szakképzés ügyét jelölte ki a mai napirend témájaként, én mégis egy olyan kérdésre szeretném ráirányítani a figyelmet, amely meggyőződésem szerint a közoktatási rendszer szinte egészére kihat, ez pedig a pedagógus-életpályamodell ügye. Néhány héttel ezelőtt a miniszter úr bejelentése kapcsán vált ismertté az a lehetséges körülmény, hogy a pedagógus-életpályamodell életbe léptetése néhány hónappal későbbi időpontra tevődne. Én azért hozom ezt szóba, mert a közoktatási, mai nevén köznevelési rendszer átalakításának egy olyan rendkívül fontos pontjáról van szó, amely nyilván nem képzelhető el a pedagógusok együttműködése, közreműködése nélkül. Ráadásul azt is tudjuk, hogy ebben a szektorban - hogy ezt a nem túl szerencsés kifejezést használjam - hosszú-hosszú ideje nem került sor érdemi béremelésre, bérrendezésre a soros lépéseken túl.

Azt szeretném kérni öntől, hogy ha megtenné, hogy az elmúlt néhány hét megismert, esetleges újabb körülményeit is figyelembe véve tájékoztassa a bizottságot erről az összefüggésrendszeréről, már csak azért is, mert október elején, talán október 5-én volt ez a sajtótájékoztató, ha jól rémlik nekem, és azóta az oktatási tárca álláspontja is ismeretes ebben az ügyben, a miniszterelnök úr interjújából is leszűrhető volt, hogy nem feltétlenül kell ennek így lennie. Én a magam részéről - természetesen nem gazdasági szakemberként - mindenképpen szorgalmaznám, hogy ha lehetséges, ha egy mód van rá, akkor az eredeti bevezetési időpont lebegjen a szemünk előtt éppen az említett okokból is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Máriusz, parancsolj, aztán Osztolján Ágnes következik.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm szépen. Én is három témában szeretnék kérdezni. Az egyik gyakorlatilag ugyanaz, amit Kucsák László felvetett, azzal a kiegészítéssel, hogy én úgy értettem a pedagógusbér-emelés elhalasztását, hogy ez nem vonná automatikusan magával a pedagógus-életpályamodell elhalasztását. Én itt nagyon határozottan szeretném a miniszter úrnak is mondani, hogy a kettő külön-külön nem megy, úgy tehát nem lehetséges, és azt hiszem, hogy teljesen egységes oktatási bizottsági véleményt tudok mondani, a kereszténydemokraták is megfogalmazták ezt frakcióülésein; tehát az nem megy, hogy a pedagógus-életpályamodell bevezetjük, ellenben a béremelést elhalasztjuk.

Tehát ha már el kell halasztani, akkor itt jelzem, hogy együtt lehet, de inkább meg kellene találni rá a forrásokat.

A másik kérdésem, erre most nem tud itt miniszter úr válaszolni, csak jelzek egy problémát. Már jeleztem a múltkor is, hogy gyakorlatilag van egy OKJ-s képzés, ami egy

ilyen sportoktató-képzést jelent, és ebben lelkesen együtt képezzük a kosárlabdásokat a bokszolókkal és sportoktató-képzést kapnak. De az egész helyzet összességében így bizonyos esetekben abszurd, tehát a sakkoktató és a boksztató együttképzése, kétségkívül mind a kettő megmozgatja az agyat, ahogy a régi vicc mondja, de azért ezen felül elég nagy különbség van köztük.

Tehát jó lenne egy kicsit ezt a területet rendbe rakni, én már többször vettem nagy levegőt, hogy nekifutok, csak valahogy ez mindig elsikkadt.

A harmadik kérdésem, amivel itt a bizottságban többször foglalkoztunk, hogy annak idején a szakképzési hozzájárulásból a cégek a saját dolgozóik nyelvoktatását, tehát ezt a pénzt fel tudták arra használni. Jelezték annak idején, itt több jelzést kaptunk, hogy ha ezt a lehetőséget megvonjuk, akkor ebben az esetben ezek a céges nyelvoktatások gyakorlatilag teljesen megszűnnek. Én ezt fontosnak érzem, hogy van-e valami tapasztalata a minisztériumnak, hogy ez a terület hogyan alakult, mert egy évvel ezelőtt mind a nyelvviskoláktól, mind a cégektől kaptunk mindenféle leveleket e-mailen és papíralapon is, hogy kétségeik vannak azzal kapcsolatban, hogy ez jó irány-e.

Tehát a kérdés itt egyszerűen az, hogy nincsen-e ez rossz hatással egyébként a munkahelyi nyelvoktatásra, illetve az egész magyar nyelvoktatás helyzetére? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Osztolykán Ágnes, majd Ferenczi Gábor!

OSZTOLYKÁN ÁGNES (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Mindig azon gondolkodom, amikor miniszter urat hallgatok, hogy milyen jó lenne az ön szemén keresztül látni ezeket a változásokat és akkor sokkal boldogabban és nyugodtabban ülhetne az ember az asztal másik oldalán.

Én is egy kicsit talán az elején kellett volna szólnom, azt gondolom, hogy valóban fontos a szakképzés ügye, és ez a tárcza fennhatóságába tartozik, de nagyon fontos lett volna hallanunk arról, ami azt gondolom, hogy most az egész országot foglalkoztatja, hogy hogyan is vesz részt a Nemzetgazdasági Minisztérium a közoktatási rendszer átalakításában. Kevesebb mint 40 napunk van arra, hogy felálljon egy MÁV-nagyságú intézményrendszer az iskolák államosítására, és azt látom és ilyenkor mindig egy kicsit örül a szívem, hogy nemcsak én nem látok dolgokat, hanem kedves kormánypárti képviselőtársaim sem tudnak nagyon sok mindent, hiszen öntől kérdezik egy ilyen fórumon. Azt gondolom, nagyon fontos lenne tudnunk arról is, hogy ön hogyan látja a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ létrejöttének esélyeit az elkövetkezendő 40-egynéhány napban, mit gondol, hogy erre megvannak-e ennek az intézményrendszernek a pénzügyi hátterei, az intézményei hátterei, ami ennek az egész átalakításnak egy nagyon fontos eleme.

A kedves kormánypárti képviselő urak már feltették a kérdést a pedagógus életpályamodellről illetően, engem is nagyon érdekelne, hogy hogyan gondolja. Én akkor a sajtóban nyilatkoztam és elmondtam, hogy a szuperbruttó megoldaná ezt a kérdést, nagyon kíváncsi lennék, hogy ön mit gondol erről, és azt szeretném úgy összességében elmondani, hogy folyamatosan egy új világot felépítő politikáról beszél, egy reálgazdasági alapról beszél. Azt gondolom, ha megnézi vagy összevetjük, mert arra már rájöttünk nagyon régen, hogy nem lehet a Nemzetgazdasági Minisztérium tevékenységét elválasztani az oktatási tevékenységtől, én azt gondolom, hogy ha megnézzük az oktatási rendszer átalakításának irányát, akkor én sajnos, nem azt látom, hogy egy új világ felé haladunk, hanem afelé haladunk, azt gondolom, amit azt hiszem, Sós Tamás vetett fel, hogy Széchenyi szellemében nem egyre több kiművelt emberfő lesz ebben az országban, hanem egyre kevesebb.

Én nem tudom, hogy ön hogyan látta vagy hogyan értékelte a felsőoktatás átalakítását, de az én számaim, az én meglátásom szerint egyre kevesebb fiatal jelentkezett, egy súlyosan,

tandíjakkal megterhelt felsőoktatási rendszerbe, és ha már erről beszélünk, akkor nagyon kíváncsi lennék, hogy ön hogyan látja, hogy lehet-e önfelfinanszírozó felsőoktatást fenntartani ebben az országban, amiről miniszterelnök úr beszél, mert véleményem szerint nem lehet.

Még egy kérdés, amit azt gondolom, hogy morális kötelességem feltenni, a mi meglátásunk szerint a Híd-programok semmire sem jók. A fejlesztést az egész iskolaév alatt kellene megvalósítani. Én azt gondolom, hogy nyíltan ki is mondhatom, hogy a szegregáció melegágyává fognak válni a Híd-programok, úgyhogy mondja el nekem legyen olyan kedves, hogy mit jelent ez, hogy a Híd-program részképesítést ad. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ferenczi Gábor kért szót, majd utána Pichler Imre és Pósnán László.

FERENCZI GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Úgy tűnik, hogy mi egy másik filmet néztünk ebben az elmúlt két évben, ugyanis miniszter úr jelezte, hogy a foglalkoztatás miként alakult az elmúlt években. Hallhattuk, hogy 80-120, illetve 160 ezerrel több ember számára tudtak munkahelyet biztosítani.

Ezzel szemben én hadd tegyek ide egy másik számadatot is. 2011-ben az osztrák munkaügyi hivatal jelentése alapján 28 ezer magyar honfitársunk dolgozott Ausztriában. Egy év alatt ez a szám a duplájára, tehát mintegy 56 ezer főre emelkedett. Tehát ha valóban úgy van ez, hogy egy felszálló pálya tapasztalható a magyar gazdaságban, ha valóban ilyen pozitívan alakul a foglalkoztatás, ha valóban ilyen pozitívan alakul az ország helyzete, akkor némi ellentmondást érzek, hogy miért hagyják el egyre többen hazánkat.

Ellentmondást érzek ott is, hogy miniszter úr elmondta, hogy a szakképzési rendszer átalakítása ön szerint mennyire pozitívan sikerül, hiszen ezzel szemben itt is pénzelvonást, pénzkivonást tapasztalunk. Képviselőtársam jelezte, hogy 440 ezer forinttal csökken szakmánként az a támogatás, amit a szakiskolai képzésben, a szakképzésben részt vevő tanulókra lehet fordítani. Most ez a 440 ezer forint azért is elképesztő, mert ezt tavaly, a tanév közepén vonták el, úgy, hogy erre nem is tudtak az intézmények nyilvánvalóan felkészülni. Nyilvánvaló, hogy ez nem fedezi azokat a különböző infrastrukturális, személyi és egyéb dolgokat, amelyek szükségesek a szakképzés megfelelő minőségi biztosításához.

A szakképzési hozzájárulási törvénnyel sem tudtunk egyetérteni. Itt Révész képviselő úr szintén jelezte, hogy a szakképzési hozzájárulásból a cégek korábban 30 százalékot tudtak fordítani saját dolgozóik továbbképzésére, és nemcsak nyelvi képzésekről volt itt szó, hanem különböző továbbképzésekről, amelyek nyilván az ön által is említett minőség felé tudták volna elvinni a magyar munkavállalókat. Ezzel szemben nyilvánvaló, hogy számos nyelviskola szűnt meg azáltal, hogy ezek a cégek már nem tudják igénybe venni, vagy legalábbis nem ilyen arányban tudják igénybe venni ezt a lehetőséget, tehát nem tudnak a dolgozókra fordítani összegeket.

Itt szeretném megkérdezni, hogy ebből milyen haszna származott a magyar nemzetgazdaságnak? Tehát miért volt az jó, hogy ezek a különböző nyelvi és továbbképzéssel foglalkozó cégek kevesebb munkalehetőséget kaptak, miért volt az jó, hogy a munkavállalók sokkal kisebb arányban tudnak részt venni ilyen képzésekben, ezt igazából nem értjük.

Említette a tanulói jogokat, hogy a miniszter úr szerint a szakképzésben részt vevő tanulók jogait kibővítették. Ezt szintén másként látjuk. Mi úgy érezzük, hogy a szakképzési törvény alapvetően nem a gyermekek, nem a tanulók, illetőleg nem a pedagógusok szemszögéből íródott, hanem éppen ellenkezőleg, a különböző gazdasági társaságok érdekeit vette alapul, ennek megfelelően a szakképzési törvény nem biztosítja a duális képzésben részt vevő tanulók jogait a duális képzést biztosító cégeknél szervezett gyakorlati képzésben, ugyanis nem biztosít kellő garanciát arra, hogyha a tanuló valamilyen balesetet szenved, akkor ott nem rendezzi a felelősség kérdését, illetőleg nem biztosítja a felügyeletet, a

felügyeletnél a felelősség kérdését sem. Ugyanis miközben egy iskolában, egy kollégiumban elő lehet venni az adott kollégiumvezetőt vagy iskolaigazgatót, hogyha egy tanulót baleset ér, a cégeknél szervezett gyakorlati képzésben nem tartozik felelősséggel az adott cég a tanulót ért baleset miatt, illetőleg a gyakorlati képzést lebonyolító oktatóra lehet majd a felelősséget hárítani.

Szeretnék választ kapni arra is, hogyan alakult a szakképzés finanszírozása, az elmúlt két évben hogyan alakultak azok az összegek, amelyek a rendszerben vannak.

Körülbelül ennyi egyelőre, köszönöm.

ELNÖK: Én is köszönöm. Mielőtt Imrének megadnám a szót, úgy látom, hogy a negyed 2-es határidő nem lesz tartható, tehát lehet, hogy hosszabbítás lesz a meccs végén. Imre, Pószán László, Hiller István, Dúró Dóra következik, és a legvégére magamat is felírom majd. (*Pichler Imre Lászlónak:*) Parancsolj!

PICHLER IMRE LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Rövid leszek. Én a leghátrányosabb helyzetű térségekről szerettem volna egy picit többet hallani, mégpedig abból a meggondolásból, hogy én Baranya 7. választókerületének voltam, vagyok az országgyűlési képviselője, és az Ormánság ott van mellettünk. Azt hiszem, mindenki előtt tiszta és világos képet mutat, hogy az Ormánság mennyire el van maradva a többi térségtől. Itt arra gondolok, hogy a kormánynak van egy 25 milliárd forintos fejlesztési koncepciója, amely nem kis pénz, és úgy gondoljuk, hogy ebbe a 25 milliárdba bele fog férni esetleg pontosan az oktatásnak, a szakképzésnek is az a része, amellyel kapcsolatban említette a miniszter úr, hogy megyénként 10-10 szakmát preferál majd a következő időszakban a kormányzat a szakképzéssel kapcsolatban. Ezekre a szakmákra jó lenne egy picit szélesebb körűen odafigyelni, pontosan azért, mert nem biztos, hogy ott szerkezetlakatosokat kell képezni, vagy nem biztos, hogy..., tehát egyszerűbb szakmákra is gondolok, akár a kosárfonóra, vagy akár netalántán a kőművesre éppenséggel. Ezt szeretném én tulajdonképpen kérdezni a miniszter úrtól, hogy ebből a 25 milliárdos fejlesztésből miben tudna segíteni a szakképzés megújulását illetően a kormány. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Imre. Pószán László, majd Hiller István következik.

DR. PÓSZÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Egyetlen rövid kérdésem lenne csak a miniszter úrhoz. A felsőoktatás apropóján beszélt azokról a prioritásokról, amelyekkel szerintem egyébként majdhogynem mindenki egyet is tud érteni, műszaki tudományok, és így tovább, és ez rendben is van így. Egyetlenegy problémát érzékelek e területen, és nem tudom, hogy itt mennyire volt egyeztetés a másik tárcával: a nemzeti alaptanterv társadalmi vitája lezárult, most a tervezete készül, tehát az még nincs kész, de már kibukott az a probléma, hogy a közoktatásban az informatika jelentős hátrányt szenved, vagy a mostani állapothoz képest is visszalépés történik. Hogyha a felsőoktatásban van egy ilyen prioritás, akkor tisztelettel azt javaslom, hogy a lábát nem kellene kihúzni, ami a közoktatásban van. Ha lehet kérem, a két tárca között a szakmai egyeztetések ebből a szempontból konstruktív és megnyugtató irányba menjenek, ha ez megoldható lenne, mert enélkül nehéz lesz azokat a prioritásokat végrehajtani a felsőoktatásban, amelyek gazdasági szempontból meg fontosak lennének. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hiller István, utána pedig Dúró Dóra következik.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Miniszter Úr! Én a magyar oktatásügy elsőszámú emberét látom önben, úgy gondolom, hogy ön irányítja ténylegesen a magyar oktatásügyet...

ELNÖK: Ennek nem kell örülni feltétlenül. *(Derültség. - Közbeszólások. - Dr. Matolcsy György: Köszönöm a segítségüket!)*

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): ..., és ezt nem egyszerűen csak olyan miniszterként látom önben, mint aki a költségvetésért felelős, hanem mint aki ténylegesen meghúzza az irányvonalakat. Az oktatási államtitkárság munkájáról itt most fölösleges szót ejteni, és ehhez képest az ő munkájukat egy iparos munkának látom. Azt gondolom, hogy minden, amiről szó van a magyar oktatásügyben, a közoktatás, a felsőoktatás és az elnök úr által itt, azt gondolom, jogosan külön kiemelt szakképzés kérdése, az ön minisztériumában kerül az alapok tekintetében kialakításra, ennek a lebontása, ilyen-olyan csiszolgatása folyik egy másik tárcánál. De minden miniszterelnök és minden kormány olyan szerkezetben és úgy végzi a munkáját, ahogy akarja, ezt tehát én tiszteletben tartom, egyszerűen a felfogásomat kívántam a miniszter úrral megosztani. Mint ahogy azt is szívesen veszem, és azt gondolom, közös öröm lehet, hogy jó néhány szakmában kitűnő, tehetséges magyar fiatalok nemzetközi szakképzési versenyen ilyen szép eredményt értek el, már csak azért is, mert azt abban a képzési formában érték el, amit még mi biztosítottunk. Akárhogy is nézem, itt egy sajátos szerepmegosztás történt: ezek a tehetséges és szorgalmas fiatalok abban a szakképzésben, amelyet korábbi időszakok - egyébként nem egy kormány, hanem korábbi időszakok - biztosítottak, elsajátították a szakmát úgy, hogy nemzetközi szinten is remek eredményt értek el, önök pedig megtartották erről a sajtótájékoztatót. Ez, akárhogy is nézem, egy sajátos szerepmegosztás, de az élet, meg egyáltalán a politikai élet ezt hozza. A lényeg mégiscsak az, hogy eredményt értek el, és ez az ország egészének öröm; igaz, hogy azt a képzési formát, amiben ezt elérték, önök feldőljkék, ezt tartották olyannak, ami tarthatatlan, amit minden tekintetben, szerkezetében és arányában meg kell változtatni, így aztán azért mégiscsak le kell szögezni, hogy valami eredményt csak fel tud hozni, hogyha nemzetközileg a miniszter úr által is említett versenyeken az ország és persze a diák a saját becsülésére és tisztességére is ilyen remek eredményt hozott.

Éppen azért, mert a miniszter úr sem politikai szlogeneket mondott, mégiscsak az Országgyűlés szakbizottságában vagyunk, szeretnék egy kérdést szakmai alapon tisztázni, már abban az értelemben, hogy tessék érteni azt, hogy mi hogyan gondolkodunk erről, és ez a duális rendszer kérdése. Szerintem ez egy fontos vitakérdés, erről érdemes gondolkodni, közösen gondolkodni, és leszögezni, hogy milyen előnyöket és milyen visszasságokat, milyen hátrányokat lehet ebben látni. Azt gondolom, hogy az az érvelés, amelyet önök használnak, hogy történetesen a duális rendszer a szakképzésben egy német, még pontosabban német nyelvterületről származó, sikerre vitt szakképzési forma, úgy igaz, ahogy mondják. Először Németországban, még pontosabban az akkori Német Szövetségi Köztársaságban, aztán Ausztriában terjedt el. Csak az egyszerűség kedvéért: a duális modell azt jelenti, hogy két lába van, az egyik lába az állam által biztosított, a másik pedig a gazdaság által biztosított rész, és gazdaság és állam így együtt biztosítja a szakképzésben a képzési és a gyakorlati részt. Itt azonban az önök magyarázata megáll, és éppen az Országgyűlés szakbizottsága alkalmas fórum arra, hogy erről véleményt cseréljünk és beszéljünk.

Ez a döntés annak idején Németországban a hagyományos értelemben vett jóléti állam időszakában kialakult döntés, egy olyan oktatáspolitikai döntés, amely egy széles, nagy vitát összegző nemzetstratégiai döntéssel együtt került bejelentésre.

Történetesen abban az értelemben, hogy Németország megnyitja a kapuit a Balkán, illetve Törökország munkavállalói előtt, hogy olyan szakmunkásokat importálnak

százezrével, akik a hagyományos értelemben vett alapszakmákban képzettek, és a duális rendszer kialakításán belül a német munkaerőt, a fiatal németeket, diákokat a kreatív szakmákra állították rá. Egy olyan nemzetstratégiai döntés volt, amelynek eredményeként jelenleg 2 millió 500 ezer török vagy török származású ember él Németországban, ezt követve Ausztriában egy egész nemzedék nőtt fel úgy, hogy az osztrák hadseregben van egy török nyelvű ezred is.

Azt gondolom tehát, hogy az egyik fele az érvelésüknek igaz, csak nem mondták el az egészet. A duális rendszer kialakításának pont az volt a lényege, hogy minőségi, új, kreatív szakmákra ráállítani a német fiatalokat, szakmunkásokat, és a hagyományos értelemben vett alapszakmát pedig rábízni a bevándorlókra.

Így jöttek százezrével törökök, az akkori Jugoszláviából idősebb, középkorú és fiatalabb emberek, akiknek gyermekei aztán már a német szakképzésben tanultak. Ez a rendszer, miniszter úr, amit önök megvalósítanak, ez nem duális. Ebben aztán a kettőnek, a duónak semmilyen szerepe nincsen.

Ez egy félig megcsinált rendszer, amit német modell alapján elkezdtek, aztán valahol 40 százalékánál meg befejeztek. Ez így az én meglátásom szerint tehát működésképtelen.

Nem azért, mert egy mintát feltétlenül teljes egészében kell átvenni, hanem azért, mert a dolog lényegébe a felét vették át, a másik felét, ami nélkül, kérem, tessék megnézni a német szakirodalmat, azt mondják a németek önmaguk is, hogy a másik felének a megvalósítása nélkül az első nem működött volna és nem is ért volna semmit. Ha ön Wiesbadenben él, Kölnben vagy Düsseldorfban, és kihív egy vízvezeték-szerelőt ma, akkor nagyon jó eséllyel eredendően nem egy német származású vagy német anyanyelvű szakmunkás jön ki az ön lakásába. Ez ennek a döntésnek az eredménye volt. Annak a döntésnek az eredménye, amiről az előbb beszéltem, hogy milliós népcsoport jött létre Németország területén a törökökből, Ausztriában hasonlóképpen, és az egykori Jugoszlávia munkavállalóinak igen tetemes része német nyelvterületen dolgozott.

Összességében tehát az a duális rendszer, amit önök a szakképzésben megvalósítanak, egy félig elkezdett és befejezetlen, ilyen értelemben csonka és működésképtelen rendszer.

Végezetül: ebben a szakképzésben érdemes megvizsgálni azt, ami se önnek, se énnekem nem újdonság, de minthogy ilyenformán a bizottsági üléseken, amikor ön évente eljön beszámolni, mégiscsak érdemes ezt ütköztetni, szeretném leszögezni. Mi azt, ami a szakképzésben a közismerettel, a közismereti tárgyakkal és azok arányával történt, azt nem hibának tekintjük, hanem olyan véteknél, amelyet hosszú időn keresztül lehet csak helyre tenni.

Nem az a vita közöttünk, hogy a szakképzés gyakorlatorientált legyen, nyilván, de ebben az a belső arány, amit a közismeret és a szakképzés gyakorlati része jelentett, olyan torz módon és annyira átgondolatlanul tolódott el, ami néha már tragikomikus változásokat eredményez.

Miniszter úr, ön nyelveket jól beszélő ember. A magyar szakképzésben az önök rendszere azt alakította ki, hogy egy fiatal hetente 45 percet tanul idegen nyelvet. 45 percet. Kérem, gondolja el, hogy akár a kortársaink, akár mi bármely idegen nyelvből, amelyen most beszélünk, ha hetente 45 percet tanulunk, mikorra tanultuk volna meg azt a nyelvet? Soha.

És egyébként matematikát is ennyit tanul, miniszter úr, 45 perc matematikát tanul hetente, és azt várjuk tőle, hogy majd amikor elhelyezkedik – mert reméljük, el fog tudni helyezkedni -, tíz év múlva kap egy új technológiát, annak el kell olvasni a kézikönyvét, van benne három képlet és értse. Elmúlt az a világ, amikor valaki kőművesnek tanult 16 évesen, aztán 62 évesen kőművesként megy nyugdíjba. Ez a szakképzési rendszer a teljes rugalmatlanság, versenyhátrányba hozza a magyar fiatalokat, nemcsak nemzetközi környezetben, a saját kortársaikkal. Ez a képzés versenyhátrányba hozza a magyar fiatal egy

német, olasz, spanyol vagy francia kortársával szemben, nemcsak az európai uniós munkaerőpiacon, hanem a magyar munkaerőpiacon is.

Úgy gondolom tehát, hogy nem a részletekben van a vita, mi itt az iránnyal nem értünk egyet. Szögezzük le, amiben egyetértünk, már az is valami: a gyakorlatorientált szakképzés egy helyes cél. Ez a megvalósítási forma versenyhátrányt hoz, rossz.

Ezért nem kérdést intézek önhöz, mert egy ilyen találkozás mégiscsak arra is alkalmas, hogy egymás gondolatait jobban megismerjük. Én azért akartam szólni, hogy most politikai sallangoktól mentesen, hiszen ön sem politikai szöveget mondott, tessék érteni azt, amit mi a szakképzésről gondolunk. Minthogy elnök úr intenciójára én figyelek, az volt a cél, hogy ma a szakképzésről beszéljünk, nem fogok az önök által köznevelésnek tartott, megcsúfolt közoktatásról beszélni, és a felsőoktatásról sem. Érdemes lenne, éppen a dolog jelentőségét tekintve, meg amilyen intézkedéseket tervez, miniszter úrtól azt kérni – ez tehát nem kérdés, javaslat, ha válaszol rá, válaszol, ha nem, mert időre van szüksége, azt is elfogadom -, hogy miközben a Hárszabály előírja a kormány miniszterének, akinek tevékenysége az adott parlamenti szakbizottság hatáskörébe tartozik, hogy egyszer jelenjen meg a bizottság előtt. Kérem, tessék végiggondolni, van-e arra módja, hogy a közoktatás és felsőoktatás kérdéséről úgy, hogy azt úgy célozzuk meg, mint ahogy terveink szerint eredendően ma a szakképzés állt a középpontban, eljön ide a bizottság elé, ezt nem írhatjuk elő, nincs is ebben semmiféle közös javaslat, azt akarom felvetni, hogy olyan változásokat terveznek, amelyek úgy gondolom, hogy megérnek egy találkozást, aztán tessék eldönteni. Én a szakképzéssel akartam ma foglalkozni, a véleményem nem kérdés, hanem a saját álláspontunknak a leszögezése. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dúró Dóra kért szót.

DÚRÓ DÓRA (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! A szakképzéssel kapcsolatban két olyan meglátásom szerint nagyon aggasztó problémára, jelenségre szeretném felhívni a figyelmet, ami sajnos, most már a szakiskolák jellemzője lett az elmúlt időszakokban, és nem látjuk biztosítottnak, hogy ezek az aggasztó jelenségek bármilyen hatékony módon kezelésre kerüljenek. Az egyik a lemorzsolódás kérdése, ami sajnos, a középiskolák közül leginkább a szakiskolákat jellemzi. Tudom, hogy az oktatási államtitkárságnak is az álláspontja, illetve a megoldást a Híd-programokban látják, de úgy gondoljuk, hogy azok nem fognak hatékony megoldást jelenteni erre a problémára, és további intézkedésekre van szükség.

Ráadásul a tankötelezettségi korhatárnak a leszállítása is abba az irányba hat, hogy bizony, nem fogják ezt a lemorzsolódást sajnos, hatékonyan orvosolni. A másik jelenség pedig az iskolai erőszak, amely szintén a szakiskolákban a legmagasabb arányban fordul elő a középiskolák közül.

Az oktatási jogok biztosa 2009-ben egy nagyon részletes diagnózist adott pedagógus szervezetek, iskolák, diákok bevonásával erről az egész kérdéstről, de nem látjuk azt, hogy a legsúlyosabban érintett iskolatípusban, a szakiskolákban milyen megoldási javaslatokkal állnának elő ezekkel kapcsolatban.

Mivel a miniszter úr beszélt a felsőoktatásról, ezért én is érinteném röviden. Kijelölték prioritásként a természettudományos képzéseket, az informatikát, amivel mi is egyetértünk, de a megvalósítási módban különbözik az elgondolásunk. Úgy gondoljuk ugyanis, hogy nem a probléma okánál próbálják orvosolni ezt a népszerűtlenséget, ami ezeket a területeket sajnos jellemezte, és nagyon féltő, hogy a mennyiségi szemléletnek az ilyen mértékű kiterjesztése, amiről a miniszter úr is beszélt, az 50 százalékos, majd a 100 százalékos létszámemelés a minőség rovására fog menni. Ha kiemelek egy területet - a miniszter úr is a mérnökképzést emelte ki -, gépészmérnököket Magyarországon 12 intézményben képeznek, ebből 8 helyen

az idei felvételin a felsőoktatásba kerülés minimumpontszáma is elég volt ahhoz, hogy valaki felvételt nyerjen, tehát 240 ponttal be lehetett kerülni, és a 12 intézményből 9 helyen a tavalyihoz képest csökkent a ponthatár, és egyetlen olyan intézmény sem volt, ahol a felvételi ponthatár elérte volna akár a 400-at is, miközben 500-ra emelték ennek a maximumát. Ezek nagyon vészjósló jelek a tekintetben, hogy sajnos a gépészmérnökképzésben ez a mennyiségi szemlélet a minőség rovására megy. 2011-ben egyetlen olyan intézmény sem volt, ahol a felsőoktatásba kerülés minimumpontszáma elég lett volna ahhoz, hogy valaki gépészmérnöki képzésre felvételt nyerjen. De hogyha az építőmérnökök tekintetében vizsgáljuk ugyanezt, akkor ott pedig azt láthatjuk, hogy a 6 képzési helyből 4 helyen elég volt a minimumponthatár ahhoz, hogy valaki felvételt nyerjen.

Ezek alapján kérdezem a miniszter urat, nem tartanak-e attól, hogy a mennyiségi szemlélet ilyen drasztikus és gyors érvényesítése a minőség rovására megy. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Magamat írtam fel utolsónak a hozzászólók sorában.

Én azt gondolom, hogy szükség lenne a minisztériumban egy önálló szakképzési államtitkásra és egy önálló szakképzési államtitkárságra, a terület súlya, szerepe, az itt tapasztalható problémák ezt indokolják a szememben. Nagy tisztelettel javaslom a kormánynak, hogy ezt fontolja meg. Úgy is fogalmazhatnék, hogy az elmúlt 20 évben nem volt ennyire alacsonyan a szakképzés dedikált elsőszámú felelőse, Lászlót én kedvelem, becsülöm, tudja, hogy nem ellene beszélek, de a szakképzést nem egy főosztályvezető vezeti. *(Dr. Matolcsy György: De milyen! - Derűltség.)* Kétségtelen, de talán érted a javaslat lényegét.

A második megjegyzésem, hogy szerintem le kell vonni a tapasztalatokat az MKIK-val kötött megállapodás végrehajtásáról. Az én személyes álláspontom az, hogy az MKIK túl sok szerepet kért, oly sokat, amit nem tudott ellátni. Eltelt két év, illő az áttekintés. Tartok attól, hogy a Magyar Kereskedelmi és Ipar Kamara azt a vállalást, hogy a gyakorlatorientált képzésben a kormány és a magyar szakképzés segítségére lesz, azaz az ország minden területén, minden régiójában minden szakmában gyakorlati képzőhelyeket talál és ajánl, nem tudja biztosítani.

Hiller István hosszan elemezte, hogy ez a duális képzés miért nem az a duális képzés. Ő egy sajátos metszetet adott, én máshonnan közelítem meg: Németországban a gazdasági szereplők pénzt tesznek a képzésbe, itt pedig pénzt kérnek a képzésért. Nem mindegy, hogy valaki felelősséget vállalva, a saját pénzét szánja a képzésre, vagy pedig költségvetési pénzt kér azért, hogy elvégezzen valamit. Természetesen hozzá lehet tenni, hogy ott nincs szakképzési hozzájárulás vagy hasonló centralizáció, de az sem mindegy, hogy elvonunk, központosítunk egy összeget, majd kiosztjuk egy országos kamarának, illetve annak a szervezeteinek, vagy pedig az egyéni vállalás, egyéni felelősség alapján finanszírozza az adott cég, nem redisztribúción keresztül, hanem közvetlenül a képzést.

Büszkén említettétek - okkal -, hogy a szakképzési olimpián a gyerekek milyen eredményt értek el. Kérlek, kérdezzétek meg, hogy ezeknek a gyerekeknek mi az iskolai végzettsége. Meglepő lesz, hogy a szakképzési olimpián szereplő gyerekek jelentős része, majdnem mindegyike érettségivel rendelkezik, nagyrészt főiskolás és diplomás. Őket indítjuk a szakképzési olimpián, nem hároméves szakmunkást végzetteket. Ez nem baj, Németországban a duális képzésben részt vevő fiatalok 25-28 százaléka érettségi után vesz részt a szakképzésben, és ez helyes, én is azt gondolom, hogy ez az irány, egy kiterjedt, széles közismereti képzésre épülő szakképzés.

A negyedik megjegyzés, hogy a magyar közoktatás nincs olyan állapotban, mint a német, nemcsak azért, mert nem 9 évfolyamos alapiskolával rendelkezik, hanem 8-cal, hanem azért sem, mert nem finanszírozunk közpénzből annyi órát a gyerekeink számára, amennyit a németek. Egy magyar gyerek átlagosan évente 650-680 közismereti órát kap közpénzből, egy

német gyerek pedig 820-830-at, tehát egy jóval stabilabb, jóval eredményesebb közismereti képzésre épülhet az a fajta dualitás, ami Németországban működőképes. Magyarországon nem ilyen erős, ezért fordul az elő, hogy a korosztály leggyengébb, legrosszabb szociális háttérű, legnyomorultabb családjaiból származó gyerekek gyűlnek össze a szakmunkásképzőben vagy a szakiskolában. Éppen ezért a három év itt szerintem sok esetben kevés. Ezt a vitát lefolytattuk, a parlament úgy döntött, hogy csak hároméves szakképzés van, de én továbbra is fenntartom, hogy megfontolandó, hogy újra nyissuk meg a négyéves szakképzés lehetőségét, mert vannak olyan szakmák, amelyeknél nem lesz elég a három év, és egész egyszerűen nincs annyi idő - többen utaltak itt rá -, nem lesz annyi közismereti óra, hogy ezek a gyerekek tisztességgel nyelvet, bármit megtanuljanak.

Az ötödik megjegyzés: szorgalmaznám a szakképzési kerettanterveket, nem nálad, de a kormánynál. Mind a mai napig nincsenek szakképzési kerettantervek, az OKJ-s ajánlások megvannak, de a közismereti lába nincs meg, és feltehetően azért nincs meg, mert nem is olyan könnyű ilyen időkerettel ilyen alkotni, sőt, mondjuk ki, nehéz, azzal együtt, hogy '13 szeptemberére ezeknek futniuk kellene. Ma még az önkormányzatok most, novemberben, decemberben kell hogy döntsenek, milyen osztálylétszámokat, milyen osztályokat engednek indítani, olyan osztályokra adunk most engedélyt, amelyeknek nincs kerettanterve szeptembertől. Ugyanez igaz a Hídprogramra, amit különböző módon ítélünk meg, ki erős szavakkal, ki megengedőbben fogalmaz, de akárhogyan is, Hídprogram sincs. Ennek szeptembertől működnie kellene, és a legszerencsétlenebb, a legnyomorultabb, a mindenhonét kipotyogó gyerekek intézményének mind a mai napig nincs meg a programja. Beszélünk valaminek a stratégiai fontosságáról, ami ma még nincs kész, nem létezik.

Végezetül az utolsó, hogy a tisztek finanszírozását nem látjuk biztonságosnak. Benyújtotta a kormány az átadás-átvételi törvényt, de az nem szól erről a problémáról, noha az önkormányzatoktól a kormányhoz kerül a szakképzésnek mind az irányítása, mind a működtetése, de nem látjuk, számos részletkérdés vár tisztázásra, mert nagyon bonyolult a tisztek világa.

Van, ahol az Audi van benne, mint tulajdonos. Vannak olyan gazdasági társaságok, amelyek részt vesznek benne. Ezek ma a szakképzési hozzájárulást használhatják 35 százalékig a működésükhöz. Január 1-je nagyon közel van, 40-valahány munkanap. Ezeknek a nagyon fontos szervezeteknek január 2-án is működniük kell, és egyelőre nem látjuk kibontakozni a jogszabályokból, hogy ez hogyan lesz. A Klebelsberg ezek szerint fokozatosan veszi át őket, de átveszi, ez egy szervezeti egység, költségvetési szempontból egy, a szakképzés aránylag nagy anyagigényű, legalább a közbeszerzési törvény alól mentesíteni kellene ezt a szervezetet, mert nem tudom, hogyan fog a szakképzéshez szükséges eszközöket vásárolni, mert már két hónapja meg kellett volna hirdesse közbeszerzésen ezeknek a beszerzését, mert mivel egy intézményről van szó, mindenképpen túllépi az értékhatárokat.

Tehát számos olyan részletprobléma van, amire eddig nem kaptunk egyértelmű választ, és nemcsak hogy nem kaptunk, hanem az intézmények napi gyakorlatát szervező vezetők, tisztek irányító gazdasági és szakmai vezetők sem.

Én ennyit fűztem volna hozzá. Sikerült negyed kettőre a kérdésekkel végezni, 11 képviselő tett fel kérdést, eljött a válaszok ideje. Tessék parancsolni!

Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter válaszai a vitában elhangzottakra

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a kérdéseket, megjegyzéseket, kritikákat és javaslatokat. Elnök úr, nem azért, mert egy, az üzleti élettel kapcsolatban álló minisztériumot vezetek, hanem az idő jogán, az idő okán szeretnék egy üzleti ajánlással élni. Nekem háromnegyed kettőkor egy népes, az országukhoz illően népes kínai delegációt kell

fogadnom, ami azt jelenti, hogy én tudásom szerint válaszolnék minden kérdésre, de ha kérhetem azt elnök úrtól, hogy utána bocsásson, ha nem is teljesen szabadon, de bocsásson vissza a minisztériumba, mert a népes és egyébként fontos delegáció valamilyen rejtélyes oknál fogva a miniszterrel szeretne találkozni. Úgyhogy ez lenne a technikainak álcázott üzleti ajánlatom.

Tisztelt Bizottság! Ha megengedik, sorrendben megyek. Cseresnyés Péter képviselő úr kérdésére egyértelműen azt tudom mondani, hogy az önkormányzatok részéről finanszírozási igény az új rendszerben nem áll fenn. A tisztek a Klebelsberg Intézményfenntartó Központoz kerülnek, folyamatosan integrálódnak 2017-ig, de önkormányzati finanszírozási igény nem áll fenn.

Sós Tamás képviselő úr első kérdésére, miszerint mit csinálnék máshogy, mindent gyorsabban, még határozottabban és még mélyebben. Az új világ építése akkor lesz sikeres, ha a kapcsolódó területeken, mindegyiken azokat a strukturális átalakításokat elvégezzük, amelyeket egyébként elkezdtünk. Mindent gyorsabban, minden még erőteljesebben és mindent mélyebben.

Bár Széchenyit most nem idéztem, de köszönöm képviselő úrnak, hogy figyelmeztetett arra, hogy idézhettem volna többször is. Az Új Széchenyi Tervet idéztem. Azért amit én megtanultam a gróf úrtól, akinek olajfestmény által őrzött arca a dolgozószobám falán függ, nos, amit én megtanultam, hogy nincs olyan, hogy alacsonyan képzett tömeg, hanem vannak zsenik minden szakmában. Mindenkinek meg kell találnia azt a területet az életben, ahol kiművelt emberfőként, kiművelt kézzel sikeres lehet. Számomra ez Széchenyi üzenete.

Tehát nem alacsonyan képzett tömegeket gyárt egy sikeres ország iskolarendszere, egyébként gazdaságpolitikája, hanem olyan polgárokat, akik a lehető legkorábban megtalálják azt a területet, ahol sikeresek lesznek. Fejben dől el, szívben is eldől, ahogy itt főosztályvezető úr idézett nekem egy korábbi címet egy korábbi könyvből, tehát Széchenyi valójában arról beszél, hogy mindenki azt a tudást, legyen a kezében, a fejében, a nemzeti intézményekben, az Akadémiától kezdve a hídon járó emberig, szerezzze meg. Azt gondolom, hogy errefelé tartunk. Tehát kifejezetten arrafelé tartunk, hogy a lehető legkorábban felajánljuk, és együtt megtaláljuk azokat a területeket a fiatal nemzedékek tagjai számára, ahol saját és a nemzet számára és a családjuk számára sikert érnek el.

A cégek 1,3 százaléka vesz részt a tanulóprogramban, és ez bővül, nem csökken, hanem bővül. A nem létező cégeket nem vesszük figyelembe. Kifejezetten bővül, és nagyon fontosnak tartom, hogy most már valójában csak azok vesznek részt benne és olyan költségekkel, amely cégek valójában arra költik a pénzt. Mert ha valami másra költik, akkor abból biztos, hogy nem lesz a fejben tudás és a kézben képzettség. Tehát azt gondolom, hogy ez egy helyes lépés, hogy csak azok a cégek, de azok mindenképpen, és bővülve, a számukat és mélységét tekintve, bővülve vegyenek részt ebben a folyamatban.

A hiányszakmák fogalma? Ezt az üzleti élet megoldja, tehát ők tudják, mégpedig helyben. Mi is látjuk fent, amit látunk, de megyénként például képviselő úr elmondta, hogy hátrányos helyzetű térségekben egészen más a hiányszakma, mint mondjuk Budapesten, vagy pedig Sopronban.

Úgyhogy azt gondolom, hogy a hiányszakmának nem új fogalmat kell kapnia, hanem el kell ismernünk azt, hogy sokfajta helyzetű térség, sokfajta helyzetű munkavállaló csoport, sokfajta helyzetű vállalkozás közösen kialakítja a hiányszakmára vonatkozó javaslatot a kamara koordinálásában, mert megítélésem szerint alapvetően a minőség hiányzik a magyar szakmákban. Tehát nemcsak mennyiségi szűk keresztmetszeteink vannak, hanem minőségi.

Nem álltak le az uniós tananyagprogramok, képviselő úr, ezt egyértelműen cáfolni tudom. A korábbi uniós tananyagprogram-készítések, megalapozások folytatódnak. Képviselő úr említette, hogy 77 szakmára, felnőttképzési területre mi már megfogalmaztuk, még kettőre egy másik minisztérium, és 2013. szeptember 1-jén indul ez az egész rendszer. Az év végére

az összes többi minisztérium kiadja az ezzel kapcsolatos szabályozást. Tehát ez az év végéig megoldódik.

Kucsák László képviselő úr a pedagógus életpályamodellre kérdezett rá. Azt gondolom, hogy teljes mértékben igaza van. El kell itt mondanunk, hogy a magyar tanári kar, a magyar oktatási rendszerben részt vevő tanítók, tanárok, pedagógusok egy új oktatási rendszer új életpályamodelljében több mint megérdemlik a több fizetést. Több mint megérdemlik. Hosszú, súlyos hiány halmozódott itt fel. Ezért fogalmazott úgy a kormány a döntésében, hogy abban a pillanatban, amikor reményeink szerint az év közepén kiderül, hogy kinek is volt igaza, Magyarországnak vagy az Európai Uniónak, a 2013-as költségvetés folyamatait tekintve, mindenki számára talán a küzdelem összes mélysége nem ez, és nem is tartom érdemesnek felidézni, de hogy a küzdelem lényege mindenki számára látható. Magyarország előterjesztett egy költségvetési programot, ahogy az összes többi uniós tagállam is, és bizony, politikai kettős mércét alkalmazva, az Európai Bizottság egyes tisztviselői ezt nem tartják megalapozottnak, a teljes, 3 százalékos alatti költségvetési hiány elérésére.

Mi azt gondoljuk, hogy nekünk van igazunk, egészen biztosak vagyunk benne, hogy a gazdaságpolitika korábban elindított átalakítási folyamata és a 2013-as költségvetés általunk előterjesztett programjai hozzájárulnak a 3 százalékos alatti deficitet. Legkésőbb jövő év közepén, lehet, hogy már előbb, kiderül, hogy kinek volt igaza. Majdnem biztos vagyok benne, hogy barátaink is levonják jövő év közepén, mondjuk júniusban a következtetést, és kiveszik Magyarországot a túlzott deficiteljárásból, mi pedig visszatérhetünk, képviselő úr, ahhoz az eredeti tervünkhöz, hogy igenis szeptember 1-jétől a magyar pedagógusok kapják meg a nagyon megérdemelt és az új életpályamodell finanszírozását és működését segítő kereset- és béremelést. Ez a nemzet részéről egy kötelező elismerés kell hogy legyen jövő év közepén.

Révész Máriusz...

ELNÖK: Miniszter úr, bocsáss meg, csak nem akarok udvariatlan lenni, elfelejtkeztem arról, hogy 1 órakor nekem alá kell írnom a járások átadás-átvételével kapcsolatos...

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Melyik nap?

ELNÖK: Most. *(Derültség.)* ...Az ünnepélyes jegyzőkönyvet a kormány megbízottal...

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Mit tegyek? A kezében vagyok, mit tegyek?

ELNÖK: Fogadd el, hogy Pósnán alelnök úr vezeti az ülést, és üdvözljük a kínaiakat, de én hamarabb lépek le, jó? *(Derültség.)*

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Megtisztel, elnök úr, hogy eddig vezette és irányította az ülést, és örömmel...

ELNÖK: Nagyon lekötött a válasz, és kiment a fejemből ez az aláírási ceremónia.

(Az ülés vezetését dr. Pósnán László, a bizottság alelnöke veszi át.)

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Igen, engem is lekötött a válasz. Akkor, Pósnán alelnök úr...

ELNÖK: Tessék, miniszter úr!

DR. MATOLCSY GYÖRGY nemzetgazdasági miniszter: Köszönöm szépen, hogy újból megadta nekem a szót, köszönöm szépen. (*Pokorni Zoltán távozni készül.*) Szia, Zoltán! (*Pokorni Zoltán távozik.*)

Révész Máriusz képviselő úr bérkérdésére válaszoltam.

A sportoktatói kérdésre vonatkozó, egyéb jogos felvetése, újabb jogos felvetése, rendszeresen jogosan felvetődő kérdése az EMMI kezében van, és tudomásom szerint az EMMI azonnal - egy héten belül, két héten belül? (*Dr. Matolcsy György dr. Odrobina Lászlóval egyeztet.*) Igen, bízunk az EMMI-ben. -, néhány héten belül rendezi ezt a kérdést. Mi így tudjuk.

A dolgozók saját képzésének a kérdése. Igen, nagyon fontos, ezért is szeretnénk módosítani a szakképzési és a szakképzési hozzájárulásról szóló törvényünket, hogy ha a vállalatok egy bizonyos létszám felett tanulót foglalkoztatnak, - 45 fő? (*Dr. Odrobina László: Igen.*) - 45 fő felett a saját dolgozókra is kiterjeszthessék a képzési programot. Mi azt gondoljuk, hogy ez helyes. A nyelvi képzést azonban mi európai uniós forrásokból fogjuk megoldani. Tehát, Máriusz, nagyon szépen haladunk előre, hogy a nyelvi képzést a vállalatok számára és az egyének, a munkavállalók számára is egy külön rendszerben megoldjuk, de - még egyszer - javasoljuk az Országgyűlésnek, hogy a saját munkavállalók képzését hozzuk vissza egy erős, arra alkalmas vállalati körben. Mi azt gondoljuk, hogy ezek azok a vállalatok, amelyek tanulókat is képeznek.

Osztolykán Ágnes alelnök asszony számára azt tudnám mondani, hogy talán egy közös ismerősünkkel, barátunkkal, önnek talán családtagjával 20 évvel ezelőtt nagyon sokat beszélgettem, úgyhogy éppen lehetne az én szememmel is - bár szemüveges vagyok, ami nem egy előny (*Osztolykán Ágnes: Én is, csak nem hordom.*) - ...érdemes a világot nézni. Remélem, errefelé megy a világ, ahogy, bár szemüvegben, de én látom. Egészen bizonyos vagyok, hogy Magyarország az a kísérleti és igen-igen hatékonyan a jövő felé menetelő ország, amely országnak a tapasztalatait, megoldásait nagyon sokan át fogják venni. Azt gondolom, hogy ezen a területen viszont mi veszünk át nagyon sok tapasztalatot például a német, az osztrák, a francia, a svájci és a lombard rendszerből.

A közoktatási rendszerre vonatkozóan az EMMI keretei között folyik minden munka, mi a magunk részéről segítjük azt. Erre a felvetésre tehát valójában ezt tudom csak mondani.

Mik a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ esélyei? Én azt gondolom, jó esélyekkel rendelkezik. Óriási feladatot kap, nagyon rövid idő alatt kell elkezdenie ezt az új működést, de utána hosszú-hosszú ideig lesz még része abban a lehetőségben, hogy csiszolja a működését. Amennyit tehát én tudok erről, túl azon, hogy a volt miniszter úr ilyen szempontból számomra garancia - Klebelsberg Kunóról beszélek -, abból én azt gondolom, hogy jó esélyekkel rendelkezik, hogy megbirkózzon ezzel a feladattal.

Én nem javasolnám a pedagógusbért a személyi jövedelemadó-rendszer kárára biztosítani. Egészen erőteljes a reményem, hogy jövő év közepén jó döntést tud hozni a kormány.

A felsőoktatási rendszer esetében és a tandíjnak nevezett, de én azt gondolom, hogy ez egy önfinanszírozó felsőoktatási rendszerben fizetett díj, ebben az esetben, én azt gondolom, hogy megint egy innovatív, kreatív és igen jó magyar megoldás van születőben. Mi azt mondjuk, a magyar politika, utána a gazdaságpolitika azt mondja, hogy a pénzügypolitikának, ezen belül a költségvetési politikának - megérkeztünk a költségvetéshez - zárt, önfinanszírozó rendszerekre kellene épülnie a jövőben. Ahogy a bevételeknek a kiadásokat fedezniük kell - ez az egész költségvetés zártsága, tehát mi kifejezetten zéró deficit felé megyünk, az elsődleges egyenlegünk természetesen már pozitív -, minden egyes költségvetési alrendszerrel önfinanszírozóvá kell tenni a magyar államháztartást. Tehát ha a magyar állam

költ valamire, akkor arra a bevételeiből, zártan - ez nem jelenti azt, hogy nem hagy mozgásteret, de zártan - találja meg a forrásait! Ezt tettük a nyugdíjrendszerben. Amikor a nyugdíjrendszerrel az 1,3-2 százalékos GDP-arányos kiengedést megszüntettük a korábban kötelező magán-nyugdíjpénztári rendszer felé, azt azért tettük, hogy önfinanszírozó lehessen a nyugdíjrendszer. Mi azt mondjuk erre, mert így is van, hogy ezzel megvédtük a magyar nyugdíjrendszert, de a költségvetés szempontjából ez önfinanszírozó rendszer lett, ez egy önfinanszírozó kassza. Ugyanerre van szükség a szociális rendszerrel, és még hosszan sorolhatnám, és azt gondolom, ugyanerre van szükség az oktatási rendszerrel, ezen belül különösen a felsőoktatási rendszerrel, vagy például az egészségügyi rendszerrel, ahol a miniszter úrral és az államtitkár úrral folyamatosan keressük azokat a forrásokat, amelyeket az egészségügyi rendszer önfinanszírozóvá válásához oda lehet tenni. És szépen haladunk ebben.

Az egész magyar állam akkor lesz biztonságban, ha minden egyes állami alrendszer önfinanszírozó lesz. Ráadásul a magyar felsőoktatási rendszerben - és egyetértek azzal, hogy erről érdemes lenne alaposabban beszélni, ezt Hiller miniszter úrnak, képviselő úrnak mondom - van egy minőségi rés, egy minőségi hiány, felhalmozódott ott egy minőségi hiány, tehát versenyre van szükség, igenis versenyre van szükség, a diákokért, a tudásért, az esetleg ideletpülő Nobel-díjas külföldi tudásokért versenyre van szükség, és igazából a zárt költségvetési alrendszer, a felsőoktatási rendszer mögött a minőségi forradalom - „a minőség forradalma” mondta egy kiváló magyar író -, a minőségi fordulat vágya húzódik meg, hogy tehát a magyar egyetemek és főiskolák lépjenek előre, és minél jobban a XXI. századhoz igazodó tudást adjanak. Ez van igazából mögötte.

A Hídprogramok kapcsán, igen, magam is sok kritikát hallok, ezeket nyilván javítani kell, de ha működnének, akkor az jó lenne, ha működnének. Nem lehet egy pillanat alatt egységesíteni Magyarország összes óvodáját, bölcsődéjét, általános iskoláját vagy középiskoláját.

Tehát azt gondolom, hogy Híd-programra, jól működő Híd-programrendszerre szükség van, ha jól tudom, ezeket az EMMI irányítja és koordinálja.

Ferenczi Gábor képviselő úr egy alapvető kérdést tett fel. Mi a helyzet a külföldön dolgozó magyarokkal, ezen belül a magyar fiatalokkal? *(Pokorni Zoltán visszatér az ülésterembe.)*

Azt gondolom, hogy kifejezetten kedvező a magyar nemzetstratégia szempontjából és Magyarország várható jövőbeli sikere szempontjából, hogy sok magyar fiatal vág neki Európának, és valamiben megmutatja, hogy mit tud, és rengeteget tanul. Az életem úgy hozta, hogy négy évig élhettem Londonban, ez nem most volt, de sokat kell visszajárnom, a munkából és családi kapcsolatból eredően, rengeteg magyar dolgozik Londonban, az Egyesült Királyságban 300 ezer magyar dolgozik. Kivételesen olyanokkal találkozom, sokakkal, több száz fiatallal, akik döbbenetesen jó eredményt értek el a saját szakmájukban, legyen az sommelier vagy séf vagy pincér vagy bróker, például 2010-ben a londoni tőzsde legjobb brókere egy magyar fiú volt. Nagyon nagy előnyünk származik a jövőben majd abból, hogy vállalkozó a magyar, tengerre száll, de szerencsére itt most szárazföldre száll. Tehát kimegy Angliába, Németországba, Ausztriába, Franciaországba, egy, két, három, négy, öt évet kint vannak és hazahoznak tudástöket, tőkét, esetleg egy angol lányt, de fiút is láttam, hogy hazahoznak *(Derültség.)*, és igen, bővülünk, nyerünk, rengeteget nyerünk. Nem véletlen az, hogy a lengyel politika és gazdaságpolitika és nemzetstratégia középpontjában ez áll, csak erről a lengyelek nem beszélnek. Ezt nem szabad mínuszként felhozni, bajként, hátrányként, ez kifejezetten lehetőség és előny és erény. A lengyel társadalom két-hárommillió lengyelt adott most Európának, az Európai Uniónak. 15 milliárd eurót utalnak haza évenként, és 2008 után, a válság után most tömegesen térnek vissza Lengyelországba és alapítanak vállalkozást, iskolákat alapítanak egyébként, egészen más. Tehát nagyon nagy előnyünk származik majd, ha már egy jó országba, egy rendben lévő jó országba visszatér az a 3-400 ezer fiatal, akik az

elmúlt 5-10 évben kimentek az Európai Unió tagállamaiba. Nagyon nagy előnyünk származik ebből. Ez egy rejtett nemzeti kincs, rejtett nemzeti erőforrás.

És egyébként ilyen a világ. Tehát korábban, fél évezreddel ezelőtt hányan kerekedtek fel és tanultak szakmát Regensburgban vagy az akkor háromezer német fejedelemség és politikai entitás területén? Vagy akár 1648 után a 350 német politikai entitás területén hány magyar tanult, dolgozott és aztán jött haza, boldogult így vagy úgy utána? Nagyon nagy előnyünk származik ebből.

Egyértelműen nincs pénzkivonás a rendszerből, például jövőre, 2013-ban 10 milliárddal több lesz a forrás mindazokra a programokra, amelyekről képviselő úr beszélt. És még nem is beszélnek arról, hogy az uniós forrásokból valójában 100 milliárdok mennek, nyelvvoktatáson keresztül és képzési programokon is keresztül be a rendszerbe.

Nyelviskolák. Az a helyzet, hogy sok nyelviskola működött Magyarországon, meg működik, de azért mégiscsak az a helyzet, hogy az Unió 27 tagállama közül most már sikerült az utolsó helyre felveszünk magunkat a nyelvtudás területén, az idegennyelv-tudás területén. Magyarul egészen jól tudunk, de most az angolok is elének kerültek. Az angolok húsz évig az utolsó helyen voltak, mert ott valamilyen angol nyelvű angol nyelvet beszélnek, ami egészen jól elengedte őket a világban. Most mi vagyunk az utolsó helyen. Szóval itt valami azért nem jó. Azt gondolom, hogy semmi nem jó, sem az általános iskolai rendszer a nyelvtanulás szempontjából, sem a most átalakuló képzési rendszer, sem a nyelviskolai rendszer, sem a magán, sem az állami. Ezt minden pontján meg kell fordítani, mert utolsó helyen lenni egy külföldi nyelvtudás szempontjából az Európai Unióban, az biztosan nem a siker receptje.

Úgyhogy azt gondolom, hogy ez is egy átalakítás alatt lévő terület.

Azt gondolom, hogy a tanulói jogok fontosak, és itt egyébként a cég felelős a balesetekért, ahogy ezt Kardkovács Kolos helyettes államtitkár úr a maga jogi tudásával megerősítette.

Pichler Imre képviselő úr helyesen említi, hogy 25 milliárd forintos fejlesztési, felzárkózási programunk van életben, és a kamara segítségével alulról felépítve, megyei szintről is felépítve a 10 hiányszakmát meg fogjuk határozni, és azt gondolom, hogy minden egyes gazdaságpolitikai eszközzel el kell érünk majd a hátrányos helyzetű térségek felzárkóztatását. Például a kínai fejlesztések határ menti térségbe történő vonzásával is, különösen az észak-keleti, keleti, dél-alföldi és dél-dunántúli térségekre gondolok.

Pósán László képviselő úr információját nagyon szépen köszönöm, tehát azt, hogy a közoktatási rendszerben az informatika hátrébb szorult. Én ezt nem láttam, de ha így van, az nagyon nem jó, úgyhogy a Nemzetgazdasági Minisztériumban a vezetőtársaimat szeretném kérni, hogy nézzenek utána és emeljük fel a költségvetés kardját ennek megoldására.

Hiller István miniszter úr, képviselő úr megállapítását, miszerint minden az NGM kezében van, ezt jó lenne megerősítenem, de sajnós, nem tudom megtenni. Valójában a Nemzetgazdasági Minisztérium egy nagyon fontos új feladatot kapott miniszterelnök úrtól, ez pedig az, hogy a gazdaság igényei felől adjunk javaslatokat az egész oktatási rendszer átalakítására. Mi ezt megtesszük, és mögöttünk az üzleti élet nagyon sok szervezetével, a kamarákkal egyeztetünk. Azt gondolom, hogy ez egy helyes irány. Tehát meg kell lépni ezt a fordulatot.

Azt gondolom, hogy igaza van Hiller István képviselő úrnak, hogy a mostani gyönyörű szereplés, az aranyérmesek, de az ezüst- és bronzérmes szakképzési európai nyertesek is egy nagyon hosszú folyamat eredményeképpen jutottak oda, ahová jutottak. Én azonban nem magunkat emelném ki, ha megengedi, képviselő úr, nem az előző kormányt és nem a mostanit, hanem a családokat. Találkoztam jó néhány ilyen fiatal emberrel, és mindig ott volt mellettük az édesapa meg az édesanya, és akkor világossá vált, hogy tőlük tanulták a legtöbbet. Tehát nem csupán ténylegesen, most például volt egy ilyen élményem a Wekerle-

terv újabb eseményén, ki is tüntettük az egész családot, mert a családtól kapták a legtöbbet, messze a legtöbbet. Hogy milyen arányban, azt nem firtatnám, de hogy a legtöbbet a családtól kapták, az egészen bizonyos.

Ha megengedi, képviselő úr, akkor azt mondanám, hogy érdemes lenne a közoktatási rendszerről beszélni és általában érdemes lenne a felsőoktatási rendszer átalakításáról beszélni, mert valójában ez a jövő. Tehát amikor arról beszélünk, hogy egy hatalmas átalakítást hajtunk végre a felsőoktatási rendszerben, és ezt a minőség szempontjából és a reálgazdaság felől és a költségvetési zárt kassza, zárt finanszírozás szempontjából tesszük, akkor valóban meg kell beszélni, hogy ezek jó megoldások-e. Azt gondolom, hogy az irány nagyon jó a minőség felé. Hogy jó-e ez vagy az a megoldás? Érdemes lenne erről beszélni.

A jegyzeteimet nézve úgy látom, hogy Pokorni elnök úr felvetéseire kell még reagálnom.

Mi önálló szakképzésért felelős helyettes államtitkárt szeretnénk. Az államtitkárunk jó, helyben van, nem helyben, hanem helyén van, tehát ismeri a terepet és a helyén van, de szükségünk van egy jó szakképzésért felelős helyettes államtitkára.

Egyetértek Pokorni elnök úrral, az MKIK-val kialakított házasságunk tapasztalatait érdemes felülvizsgálni természetesen... *(Dr. Hiller István: Válgatok el! - Derültség.)* ..., természetesen. Maga az irány azonban itt is egyértelműen bevált, hiszen rengeteg-rengeteg olyan információt kaptunk, amit megkap a német kormány vagy az osztrák kormány, a francia kormány vagy a svájci kantonok vezetése, hogy az élet mit kíván. Így van, a vállalatok pénzt tesznek a képzésbe.

Még visszakanyarodnék egy kicsit Hiller miniszter úr, képviselő úr a szakképzés történetére, mert ez felmerült Pokorni elnök úrnál, miniszter úrnál is. Azért a németek azt mondják magukról, hogy 200 éve épül fel - 200 éve -, ez a Bildung, tehát az önfelépítés a francia forradalom helyett a német szellemi forradalom része a német szakképzési rendszer felépülése *(Dr. Hiller István: Self-Bildung, de mindegy!)* a családi cégeken keresztül. Erre épült rá aztán 1870 után Bismarckkal, és utána, ahogy egyébként elhangzott, az első világháború előtt, a két világháború között, aztán a német gazdasági csoda idején egy modern, új szakképzési rendszer, ahol az államnak már nagyobb a szerepe - de ez 200 év. Nem gondolom, hogy 200 évet két év alatt be lehet hozni, de nem is kell, mert vannak alapjaink, csak tudni kell, hogy ahogy fel van írva a német cégek döntő többségénél a táblára, hogy alapították 1842-ben, '45-ben, '48-ban, '52-ben, '39-ben, ez egy 200 éves szakképzési rendszer. És számomra persze az fontos, hogy az állam és a vállalat megosztja a finanszírozást, ez a pénzügyekért felelős tárcának fontos, azonban talán ennél is fontosabb, hogy az elméleti meg a gyakorlati, tehát a gyakorlati képzést helyezik a vállalatokhoz.

Akkor még annyit szeretnék elmondani Pokorni elnök úr felvetésére, hogy hol van a finanszírozást rögzítő törvény, hogy a jövő héten nyújtjuk be az Országgyűlésnek, tehát ezt nem a szakképzési törvény módosítása keretében, hanem önálló törvény keretében fogjuk kérni az Országgyűléstől ennek a jóváhagyását.

Tisztelt Elnök Úr! Igen tisztelt Bizottság! Nagyon szépen köszönöm. Ha mód van arra, hogy a nálunk kicsit nagyobb ország delegációjával találkozzam, akkor ez a bizottság javára is válik majd, remélem. Köszönöm szépen.

(Az ülés vezetését Pokorni Zoltán, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszter úrnak. Kívánunk a megbeszélésekhez sok sikert! A bizottság minden tagjának köszönöm a megjelenést, és bízunk benne, hogy a miniszter úrral minél hamarabb sikerül majd találkozunk ilyen bizottsági keretek között. Még egyszer köszönöm szépen.

Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 44 perc)

Pokorni Zoltán
a bizottság elnöke

Dr. Pósn László
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese és Pavlászky Éva